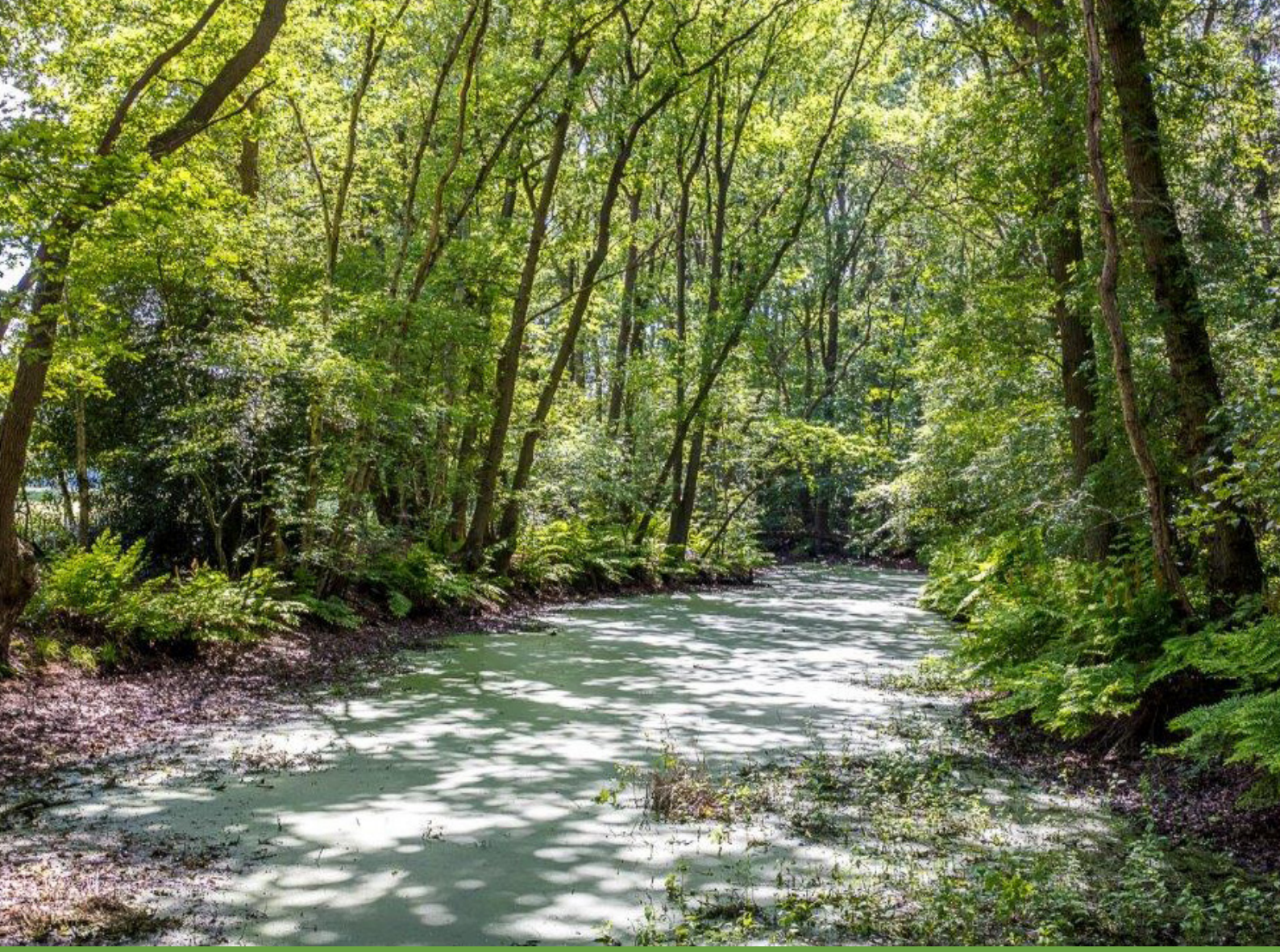

Programmabegroting 2025

Maart 2024, 's-Hertogenbosch

Omgevingsdienst Brabant Noord

Voorwoord

Geachte bestuurders, raads- en statenleden,

Hierbij delen we met u de begroting 2025 van de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN). Deze begroting is een vertaling van de Kadernota 2025 die in december 2023 door het Algemeen Bestuur van de ODBN is vastgesteld.

Ons werkveld kenmerkt zich door veranderingen die de afgelopen jaren alleen maar in omvang en frequentie zijn toegenomen. Jurisprudentie, beleidswijzigingen en uitstel van wetgeving maken het voor onze medewerkers en deelnemers lastig om exact te bepalen wat er in 2025 gaat gebeuren. De Omgevingswet is per 1-1-2024 in werking getreden. Bij aanvang van begrotingsjaar 2025 zal er meer zicht zijn op de uitvoeringsgevolgen van deze wet. Omdat we nog geen ervaring hadden bij het opstellen van deze begroting hebben we er geen rekening mee gehouden. Waar we verwachten dat er wel een effect kan optreden, hebben we dit vermeld.

De maatschappelijke dossiers; de Wet natuurbescherming (soorten en gebieden), stikstof, energie, water en bodem zullen van grote invloed blijven op ons werk. Het zijn tijden met veel dynamiek. Dat betekent voor onze medewerkers dat ze flexibel moeten zijn, maar ook veel veerkracht moeten tonen. Anderzijds mogen ze meewerken aan grote transities die op ons afkomen waarin de uitvoering een steeds belangrijkere stem krijgt. Immers zonder uitvoering geen beleidseffecten.

Naast de uitvoering van beleid zijn we steeds beter in staat om invulling te geven aan de rol van signaleren en agenderen van zaken waar we in de praktijk tegenaan lopen. Deze veranderingen betekenen dat we voortdurend met de deelnemers in gesprek moeten zijn om hier goed mee om te gaan. Hiervoor zal – met een nog nadrukkelijkere input vanuit het RSP – een Ontwikkelprogramma 2025 worden uitgewerkt, waarin wordt beschreven welke thema's en projecten opgepakt zullen worden.
Onze inzet is tot nu toe gericht op het doorontwikkelen van onze VTH-taken. In toenemende mate krijgt de ODBN echter ook de vraag om beleidsadviserende taken op te pakken. Omdat er nog geen bestuurlijke uitspraak is gedaan over het ontwikkelen van een structurele (beleids-)adviestaak binnen of door de ODBN zijn hiervoor in deze begroting geen middelen opgenomen. Indien in de aanloop naar 2025 de invulling hiervan concreter wordt, kan hiervoor een separaat voorstel worden gedaan.

De Arbeidsmarkt blijft een grote uitdaging. Lukte het voorheen nog redelijk tot goed om vacatures ingevuld te krijgen zien we nu dat het niet altijd meer lukt. De omvang van de opdracht aan de ODBN groeide de afgelopen jaren. Vooralsnog lijkt deze in 2025 te stabiliseren. De tekorten aan beschikbaar aanbod doen zich inmiddels voor in alle disciplines. Ook in de administratieve ondersteunende functies. Dat dwingt ons voor het eerst een algehele disclaimer op te nemen in deze begroting. Wij willen en zullen de opdrachten van onze deelnemers waar mogelijk op ons nemen echter vragen we begrip wanneer we noodgedwongen tussentijds moeten her prioriteren.

In de voorbereiding op de begroting 2025 hebben we diverse signalen ontvangen dat er zorgen zijn bij onze deelnemers over stijgende kosten in relatie tot hun eigen financiële positie. Onze gemeentelijke deelnemers en de provincie vragen expliciet om met een kritische blik te kijken naar de begroting 2025 en verder. Deze vraag zien we ook in enkele zienswijzen die ontvangen zijn als reactie op de Kadernota. Bij het opstellen van deze begroting is daar ook invulling aan gegeven.
In deze begroting ziet u de maatregelen die zijn genomen. Effectief betekent dit dat wij de kosten voor onze deelnemers met bijna 1,4 miljoen weten te beperken. Hiervan komt 0,5 miljoen ten laste van de overhead.

Ook 2025 zal een jaar worden met uitdagingen waarin onze medewerkers elke dag hun deskundigheid inzetten om te werken aan een schone, duurzame en veilige leefomgeving.

Jan Lenssen,
Directeur Omgevingsdienst Brabant Noord

Inhoud

Voorwoord		2
Inleiding		6
I	**Beleidsbegroting**	**8**
	Programma's	**10**
1.1.	Werken onder de Omgevingswet	12
1.2.	Informatiegestuurd werken	12
1.3.	Agrarisch/Transitie zorgvuldige veehouderij	13
1.4.	Zeer zorgwekkende stoffen (ZZS)	13
1.5.	Energie en klimaat	14
1.6.	Water	15
1.7.	Circulaire economie en afval	16
1.8.	Stikstof	17
1.9.	Sanering verkeerslawaai (ISV)	17
1.10.	Samen Sterk in Brabant (SSiB)	18
1.11.	Milieuklachtencentrale (MKC)	19
1.12.	Stortplaats Voorste Heide	20
2	**Programma Individuele Dienstverlening**	**22**
2.1.	Uitvoering van VTH-taken	23
2.2.	Vergunningverlening	24
2.3.	Toezicht	26
2.4.	Handhaving	28
2.5.	Specialistische dienstverlening	30
2.6.	Bodemtaken	31
2.7.	Asbest en slooptaken	32
2.8.	Natuurbescherming (natuuractiviteiten)	33
2.9.	Mobiliteit	35
2.10.	Juristen	36
3	**Programma Bedrijfsvoering**	**38**
3.1.	Productiviteit vs declarabiliteit	40
3.2.	Arbeidsmarkt	41
3.3.	CAO-ontwikkelingen	42
3.4.	Prijsontwikkeling	42
3.5	Overige financiële ontwikkelingen	43
3.6.	Incidentele korting	44
	Paragrafen	**47**
1.	Paragraaf Weerstandsvermogen & Risicobeheersing	47
2.	Paragraaf Financiering	53
3.	Paragraaf Bedrijfsvoering	56
4.	Paragraaf Wet open overheid	60
5.	Paragraaf Verbonden Partijen	61
Ii	**Financiële begroting 2025**	**64**
	Financiële samenvatting	66
	Algemeen	69
	Baten en lasten begroting 2025-2028	71
	Toelichting op baten en lasten 2025	74
	Overzicht incidentele baten en lasten 2025	88
	Uiteenzetting financiële positie	90
Bijlagen		**94**
	Overzicht bijdragen per deelnemer 2025	96
	Overzicht baten en lasten per taakveld	100
	Uitsplitsing taakveld per programma	101
	Geactualiseerde risicoanalyse	102
	Afkortingenlijst	104

Inleiding

De Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN) is een gemeenschappelijke regeling van 11 overheden: 10 gemeenten in Noordoost-Brabant en de provincie Noord-Brabant (onze deelnemers). Samen dragen we een gedeelde verantwoordelijkheid voor een schone, duurzame en veilige leefomgeving voor mensen, dieren en planten. Als verlengstuk van het lokale en provinciale bestuur voert de ODBN een deel van de wettelijke overheidstaken op dit gebied uit.
Bij de ODBN werken uitvoeringsexperts op het gebied van vergunningen, toezicht, handhaving en diverse specialismen zoals geluid, bodem, asbest, natuur, omgevingsveiligheid, luchtkwaliteit, geur en mest. De ODBN heeft op de genoemde terreinen een adviserende taak en werkt aan innovatie en ontwikkeling. De taak rondom de groene wetten voert de ODBN voor heel Brabant uit. Vanuit het kantoor in 's-Hertogenbosch werken meer dan 300 collega's dagelijks aan een schone, duurzame en veilige leefomgeving, nu en in de toekomst. Dat is onze **missie**.

Onze leefomgeving is divers en een actueel thema voor elke inwoner en ondernemer. Als deskundige uitvoeringsorganisatie signaleren en agenderen we de voortdurende veranderingen in onze leefomgeving. Dit betekent doorlopende ontwikkeling en vernieuwing van ons werk. Onze deskundige medewerkers op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) werken binnen de kaders van de wetten van milieu, natuurbescherming, bouwen en wonen. Zo kunnen we de gemeenten in Noordoost-Brabant en de provincie Noord-Brabant professioneel en met kennis van zaken adviseren. De ODBN richt zich op samenwerking; binnen de eigen organisatie, met gemeenten, de Provincie en andere relevante organisaties. Gemeenten en de Provincie voelen zich als eigenaar en als opdrachtgever betrokken. Dat is onze **visie**.

Als ODBN zijn we primair een uitvoeringsorganisatie van VTH-taken. We streven naar continue verbetering van de kwaliteit en investeren in de deskundigheid van onze medewerkers, ons belangrijkste kapitaal. Naast de uitvoering van VTH-taken adviseren wij steeds meer over de effecten van beleid in de praktijk. Door ons werk zien we wat er in de leefomgeving gebeurt. Ook Brabantbreed en landelijk dragen we onze expertise uit en staat onze leefomgeving in Brabant Noord centraal. Kortom onze **ambitie** is:

"De ODBN is dé deskundige uitvoerder op het terrein van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Vanuit onze kennis van de praktijk adviseren wij over milieu en natuur en de uitvoerbaarheid en effecten van beleid."

Leeswijzer
De begroting bestaat uit twee onderdelen: de beleidsbegroting en de financiële begroting. In de begroting schetsen wij onze verwachtingen voor 2025: zowel financieel als beleidsinhoudelijk.
Als eerste leest u de **beleidsbegroting**. In dit deel beschrijven we onze beleidsvoornemens voor 2025, mede aan de hand van de ontwikkelingen die op ons afkomen. In het tweede gedeelte van de beleidsbegroting wordt ingegaan op de verplicht voorgeschreven paragrafen, uiteraard voor zover deze van toepassing zijn op de ODBN.
In het tweede deel vindt u de **financiële begroting**. Deze start met de financiële samenvatting waarin de hoofdlijnen van de financiële ontwikkelingen verwoord zijn. In de delen daarna worden de (meerjaren)ramingen gepresenteerd en wordt er getoond waar de afwijkingen zitten. Ook de staat van incidentele baten en lasten en de geprognosticeerde balans zijn in dit deel terug te vinden.

P&C cyclus
De P&C-cyclus van de ODBN kent drie programma's die leidend zijn voor de indeling van de beleidsbegroting.

1. Het eerste programma heet **Regionale Dienstverlening en collectieve ontwikkelingen**. Dit programma gaat over de taken die de ODBN voor de regio uitvoert, zoals de collectieve taken en Samen Sterk in Brabant (SSiB). Hierin worden de overkoepelende thema's beschreven die op diverse punten in deze begroting zijn effect gaan vinden. Denk bijvoorbeeld aan de thema's als Omgevingswet en het stikstofdossier.
2. Het programma **Individuele Dienstverlening gaat over de dienstsverlening aan een deelnemer van zowel de wettelijke basistaken als de verzoektaken die een deelnemer bij de ODBN heeft belegd. Ook zijn hierin de opdrachten opgenomen die buiten de werkprogramma's vallen.**
3. Het laatste onderdeel betreft het programma **Bedrijfsvoering**. Hierin zitten vooral de organisatorische zaken beschreven.

De begroting is de nadere concretisering van de Kadernota, waarin wij de ontwikkelingen hebben geschetst die op ons afkomen. In de begroting gaat het om de beleidsinhoudelijke en financiële voornemens van de ODBN als geheel. Daarbij gaan we niet in op de situatie per deelnemer. De concrete werkzaamheden die wij voor elk van onze deelnemers uitvoeren, worden uitgewerkt in de gemeentelijke werkprogramma's en de provinciale opdracht.

I Beleidsbegroting

Meebewegen in een beweeglijke leefomgeving

1 Programma's

1 Programma Regionale Dienstverlening en Collectieve Ontwikkelingen

Inhoud Programma

De Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN) voert het programma Regionale Dienstverlening en Collectieve Ontwikkelingen uit. Hierin zijn werkzaamheden opgenomen die worden uitgevoerd voor het collectief aan deelnemers. De volgende onderwerpen maken onderdeel uit van dit programma:

- Het Ontwikkelprogramma (waaronder het budget Collectieve Taken) waarin de ontwikkelopgaven voor de ODBN worden toegelicht en zijn begroot
- Samen Sterk in Brabant (SSiB)
- Overige regionale werkzaamheden (voormalig RMB)
  - Sanering verkeerslawaai (ISV)
  - Beheer en nazorg (voormalige) stortplaatsen
- Diverse ontwikkelingen die van invloed zijn op diverse onderdelen in deze begroting.

Beleidskaders/richtlijnen

OMSCHRIJVING	DATUM	EXPIRATIEDATUM
HUIDIGE WETTEN VOOR OMGEVINGSWET		
Omgevingswet	1 januari 2024	n.v.t.
Omgevingsbesluit	1 januari 2024	n.v.t.
Besluit kwaliteit leefomgeving	1 januari 2024	n.v.t.
Besluit activiteiten leefomgeving	1 januari 2024	n.v.t.
Omgevingsregeling	1 januari 2024	n.v.t.

Een belangrijk onderdeel van de Regionale Dienstverlening is het jaarlijks op te stellen Ontwikkelprogramma. In het Ontwikkelprogramma bundelen we de meerjarige ontwikkelopgaven van de ODBN. Het Ontwikkelprogramma 2025 wordt opgesteld op basis van de Kadernota, deze begroting en de dan actuele ontwikkelingen.

De Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN) voert het programma Regionale Dienstverlening uit. Hierin zijn werkzaamheden opgenomen die worden uitgevoerd voor het collectief aan deelnemers. In het programma Regionale Dienstverlening werkt de ODBN samen met haar deelnemers aan de regionale ontwikkelingen en de voorbereiding en vertaling van beleidsmatige en maatschappelijke ontwikkelingen, zodat deze in de taakuitvoering binnen het programma Individuele Dienstverlening kunnen worden uitgevoerd.

Wat gaan we doen in 2025?

Via het programma regionale dienstverlening en collectieve ontwikkelingen blijft de ODBN zich inzetten op het verder ontwikkelen van onze VTH-taken. Hiervoor zal vanaf medio 2024 een Ontwikkelprogramma 2025 worden uitgewerkt, waarin veel preciezer wordt beschreven welke thema's en projecten in 2025 opgepakt zullen worden. In de paragrafen 1.1 t/m 1.8 worden voorbeelden genoemd van thema's waarop onze inzet ook in 2025 naar verwachting gericht zal zijn. We willen het RSP eerder en beter betrekken bij het opstellen van het Ontwikkelprogramma 2025, zodat de betrokkenheid van de deelnemers bij de definitieve keuze en uitwerking verzekerd is. Daarom zal het Ontwikkelprogramma 2025 ook bestuurlijk worden vastgesteld.

De ODBN blijft haar deelnemers in elk geval ondersteunen, adviseren en voorbereiden op de vraagstukken van nu en in de toekomst. Deze ondersteuning is tot nu toe gericht op het doorontwikkelen van onze VTH-taken. In toenemende mate krijgt de ODBN echter ook de vraag om beleidsadviserende taken op te pakken. In 2024 wordt hier een verkenning naar gedaan en willen we een proef starten op enkele thema's. Na dit proefjaar willen we in 2025 samen met de deelnemers evalueren wat de ervaringen zijn.

Welke onzekerheden kennen we?
De thema's die hieronder – in de paragrafen 1.1 t/m 1.8 - worden toegelicht, moeten nog worden uitgewerkt in het Ontwikkelprogramma 2025. Daarbij is het waarschijnlijk dat, wanneer met het opstellen daarvan gestart wordt, ook andere thema's aandacht behoeven. Dit is mogelijk, waarbij wel de in de begroting opgenomen budgetten leidend zijn. Of alle gewenste thema's opgepakt kunnen worden, is onzeker. Door de afstemming met het RSP en de bestuurlijke vaststelling in het AB, streven we er naar om hier gezamenlijk keuzes in te maken. Zo komt het collectief opdrachtgeverschap voor dit programma meer tot zijn recht.

1.1 Werken onder de Omgevingswet

Op het moment van schrijven van deze begroting is de Omgevingswet net in werking getreden. Door de beperkte ervaring met de uitvoering van de Omgevingswet op het moment van schrijven van deze begroting, is het kwantificeren van onze inzet lastiger dan voorgaande jaren. Inhoudelijk hebben wij goed zicht op de wijzigingen, echter hoe de toepassing van de Omgevingswet zich in de komende periode gaat ontwikkelen, is nog ongewis.
De ontwikkelingen blijven we volgen en we blijven hierover -in contact met onze deelnemers.

1.2 Informatiegestuurd werken

Als deskundige uitvoerder van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) is de ODBN verantwoordelijk voor lokale en landelijke doelstellingen op het gebied van milieu, klimaat en energie en verzamelen wij op deze gebieden veel data. Deze data, gecombineerd met externe databronnen, kan gebruikt worden om risico's te identificeren en prioriteren. Zo kunnen wij als ODBN steeds beter risicogericht en efficiënter gaan werken. De ODBN heeft grote ambities ten aanzien van het informatiegestuurd werken, dat de basis moet vormen voor onze VTH-taken, maar ook voor onze bedrijfsvoering.

- Er zijn op dit moment diverse ontwikkelingen op het gebied van data, privacy en kunstmatige intelligentie. De innovaties volgen elkaar in rap tempo op en hebben veel invloed op hoe wij naar data kijken. Nieuwe technologie gaat natuurlijk ook gepaard met de nodige risico's. Het is belangrijk dat we oog houden voor wat we wel en vooral ook niet kunnen of mogen doen met data. Daarom willen we als organisatie flexibel en adaptief zijn, zodat we kunnen inspelen op nieuwe eisen en uitdagingen.

Net als in voorgaande jaren zullen we ook in 2025 aandacht hebben voor het verbeteren van de datakwaliteit.

Verbeterde datakwaliteit zorgt ook voor verdere (door)ontwikkeling van dataproducten die de informatiepositie van professionals binnen de ODBN versterkt.
Ook is er in 2025 blijvende aandacht voor de datacultuur in onze organisatie.

1.3 Agrarisch/transitie zorgvuldige veehouderij

De transitie naar een zorgvuldige veehouderij is een belangrijk onderwerp in Noord-Brabant, maar wordt naar verwachting ook in 2025 nog gekenmerkt door een mate van onzekerheid. De uitwerking van Europese richtlijnen, landelijk en provinciaal beleid en diverse rechterlijke uitspraken hebben allemaal grote invloed op de transitie. De ODBN volgt de ontwikkelingen binnen de veehouderij en aanpalende onderwerpen – zoals stikstof – nauwgezet.

De ODBN focust zich daarbij voornamelijk op de uitvoeringsconsequenties van het beleid, zodat de VTH-taken kwalitatief hoogwaardig en efficiënt uitgevoerd kunnen worden. In 2025 zal in dat kader onder meer aandacht uitgaan naar de mogelijke consequenties van ontwikkelingen rond innovatieve stalsystemen (o.a. realtime meten en de verdere ontwikkeling van middel- naar doelvoorschriften) en de consequenties van de diverse beëindigingsregelingen.

1.4 Zeer zorgwekkende stoffen (zzs)

Zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) zijn stoffen die zijn aangemerkt als zeer schadelijk voor het milieu en de (volks)gezondheid. Het zijn stoffen die niet of nauwelijks afbreekbaar zijn in het milieu, die kankerverwekkend kunnen zijn en zich ophopen in onze leefomgeving. Zowel op Europees als landelijk niveau hebben gevaarlijke stoffen die risico's opleveren voor mens en milieu de afgelopen jaren veel aandacht gekregen. Het streven is om deze stoffen in de toekomst uit de leefomgeving te weren en zo emissies naar lucht, water en bodem te voorkomen.

Omgevingsdiensten voeren controle uit op de stoffen die opgeslagen en uitgestoten worden door bedrijven. Echter, ZZS vraagt om specialistische kennis die versnipperd is over verschillende overheidsinstanties. Samen met partijen als de OMWB, ODZOB, Rijkswaterstaat, drinkwaterbedrijven en de waterschappen werkt de ODBN in 2025 verder aan haar aanpak voor de bronaanpak van ZZS-stoffen.

- Onze medewerkers nemen deel aan het kennisnetwerk ZZS. Dit is opgezet vanuit Omgevingsdienst NL. Onze samenwerking met de OMWB, ODZOB, de waterschappen en het RIVM zorgt voor een gefundeerd kennisnetwerk van vergunningverleners en toezichthouders die kennis en ervaring met elkaar uitwisselen. In 2025 evalueren we deze samenwerking.
- In heel Nederland werken de bevoegde gezagen en omgevingsdiensten aan de ontwikkeling en implementatie van beleid inzake ZZS. De ODBN zet zich vanaf 2022 in om vanuit toezicht uitvoering te geven aan het reduceren van ZZS. Dit naast de inspanning vanuit de vergunningverlening. Toezichthouders gaan met verschillende bedrijven in gesprek om te kijken welke veranderingen nu al wettelijk verplicht zijn om geen/minder ZZS uit te stoten maar ook wat er aanvullend gedaan kan worden. Zodoende wordt er meer ervaring met dit thema opgedaan, zowel door de bedrijven als de toezichthouders. In 2025 zetten we deze aanpak dan ook voort.

1.5 Energie en klimaat

De toenemende urgentie van klimaatbeleid, vraagstukken rond de beschikbaarheid en betaalbaarheid van energie en de stelselwijziging naar de Omgevingswet hebben in 2023 en 2024 geleid tot wetswijzigingen, een uitbreiding van taken voor de ODBN en een specifieke uitkering voor toezicht en handhaving energie (SPUK-THE). Door de urgentie is het energietoezicht van de ODBN de afgelopen jaren sterk geïntensiveerd, van 100 controles in 2020 naar rond de 800 in 2024. Mede door de SPUK-THE-verplichting om voor de uitvoering eigen personeel in te zetten, is het energieteam in omvang toegenomen tot 8 medewerkers waarvan 6 in eigen dienst.

Na alle wetswijzigingen in 2024 ligt voor 2025 de nadruk vooral op de uitvoering, het vergoten van kennis, het op peil houden van capaciteit en het versterken van informatiegestuurd werken (IGW), gebruikmakend van informatie uit de in 2024 opgehaalde rapportages.

Naast de genoemde toezichtstaken raakt de energietransitie de taken van de ODBN op meer punten. Denk aan vergunningverlening van wind- en zonneparken, het verplichten van zonne-energie op bedrijfsdaken, bodem-energie, het aardgasvrij maken van bedrijven en bedrijventerreinen, warmtelevering door bedrijven, veiligheid van buurtaccu's en waterstof of geluid van warmtepompen en windturbines. Deze onderwerpen komen steeds vaker voor en vragen specialistische kennis, die gemeenten zelf niet altijd in huis hebben. De ODBN wordt daarom steeds vaker om informatie (data) en advies gevraagd op dit soort thema's.

- In 2025 draagt de ODBN bij aan de energiebesparingsambities van de deelnemende gemeenten door het uitvoeren van energietoezicht bij informatie- en onderzoeksplichtige en ETS-bedrijven.
- Als verzoektaak ziet de ODBN voor 6 gemeenten toe op de naleving van de verplichting voor kantoren om energielabel C te hebben.
- Het energietoezicht wordt gefinancierd uit de specifieke uitkering toezicht en handhaving energie (SPUK-THE 2022-2026) en de gemeentelijke en provinciale opdrachten in het kader van het energiebod (werkprogramma 2025) en de provinciale opdracht 311;
- De resultaten van het toezicht worden door de ODBN gemonitord om de bijdrage van toezicht aan de besparingsdoelen van de deelnemers zichtbaar te maken.

1.6 Water

Steeds meer nadruk komt te liggen op schoon en veilig (drink)water. Zowel de hoeveelheid water als de kwaliteit van water in onze regio staat onder druk. Dat geldt voor heel Nederland. We hebben de slechtste waterkwaliteit van alle EU-lidstaten, waarbij slechts 1% van onze wateren het predicaat ‘goed’ krijgt. De industrie draagt hieraan bij door het lozen van schadelijke stoffen op riolering en oppervlaktewater. Daarnaast zien we ook steeds sterker de negatieve effecten van (kunst)mest op het milieu en de natuur. Door indirecte lozingen komen gevaarlijke stoffen terecht in rioleringen. Dit water moet worden gezuiverd door de rioolwaterzuiveringsinstallaties van de waterschappen. Er is echter gebleken dat een aantal stoffen niet of nauwelijks gezuiverd kan worden en daarmee achterblijft in het oppervlaktewater. Het controleren op deze indirecte lozingen is een van de taken waar we als omgevingsdienst voor verantwoordelijk zijn. Zowel onze deelnemers als de waterschappen hebben baat bij goede afstemming bij vergunningverlening van en controle op deze lozingen. Samen met de waterschappen werken we al enkele jaren aan het verbeteren van onze dienstverlening op het gebied van indirecte lozingen.

- In 2025 werken we actief samen met de waterschappen bij de controle van indirecte lozingen, delen we digitaal informatie met elkaar over de locatie van deze lozingen en herzien we de afspraken die gemaakt zijn over toezicht en handhaving van indirecte lozingen.
- We evalueren de samenwerkingsafspraken tussen de waterschappen en ODBN om deze aan te scherpen of waar nodig bij te stellen..

1.7 Circulaire economie en afval

Circulaire economie is een onderwerp dat steeds belangijker wordt. In een circulaire economie worden spullen die nu nog als afval worden gezien, hergebruikt. Zo zijn er minder of geen nieuwe grondstoffen uit de aarde nodig. Het Rijk zet stevig in met de ambitie om in 2050 helemaal circulair te zijn, met een tussenstap dat bedrijven in 2030 minimaal 50% minder mineralen, fossiele grondstoffen en metalen moeten gebruiken. Dit is in 2016 verankerd in het Rijksbreed programma Circulaire Economie 'Nederland circulair in 2050'.

Tezamen met de provincie en de twee andere Omgevingsdiensten in Brabant is er een maandelijks overleg waar casussen besproken worden, acties worden opgepakt om Circulaire Economie breder op de agenda te krijgen/ bewustwording te creëren en hoe het (beter) in het VTH-stelsel geïmplementeerd kan worden.

Omdat Circulaire Economie steeds belangrijker wordt, gaan we, in 2025 aan de slag met resultaten uit de verkenning Circulaire Economie die in 2024 wordt opgeleverd. We vergroten onze kennis van hoe dit onderwerp effectief opgepakt wordt door andere omgevingsdiensten in Nederland en in de gemeenten in ons werkgebied. We willen met onze deelnemers in gesprek gaan om te horen of en hoe Circulaire Economie geagendeerd is en waar eventuele hulpbehoeftes liggen.

De ODBN volgt de ontwikkelingen in het landelijk brancheteam metaalrecycling. Onderwerpen die hierin besproken worden zijn bijvoorbeeld E-waste (illegale inzameling en verwerking), lithium-ion batterijen (afvalbranden) en chroom VI (ZZS en hoe hiermee om te gaan). Dit kan leiden tot nieuwe prioriteiten en keuzes in 2025.

1.8 Stikstof

Nederland heeft de ambitie om de stikstofemissies en –deposities sterk terug te dringen. Met name de Rijksoverheid en de Provincies – waaronder de Provincie Noord-Brabant – hebben hiertoe beleid ontwikkeld. We hebben gezien dat bestaand beleid steeds vaker de rechterlijke toets niet kan doorstaan. Dit heeft ook consequenties voor onze uitvoering, zoals handhavingsverzoeken, intrekkingsverzoeken en repressieve handhavingstrajecten. Ook in 2025 zal het stikstofdossier nog veel inspanning van ons vergen. We houden de ontwikkelingen nauwlettend in de gaten en vertalen deze naar de uitvoering.

1.9 Sanering verkeerslawaai (ISV)

In de begroting hebben we nu incidenteel voor 2025 de uren en kosten van het project sanering verkeerslawaai geraamd. Dit project wordt bekostigd uit de bestemmingsreserve ISV. Het project is incidenteel van aard en betreft de geluidsanering van diverse woningen in het werkgebied van de ODBN.

Meebewegen in een beweeglijke leefomgeving

1.10 Samen Sterk in Brabant (SSIB)

Om de misstanden in het buitengebied van Brabant aan te pakken werken de handhavingspartners in Noord-Brabant samen in het samenwerkingsverband Samen Sterk in Brabant en het handhavingsteam daarbinnen. Het handhavingsteam SSiB is onder formeel werkgeverschap van de ODBN gebracht.

De inhoudelijke aansturing van SSiB vindt plaats door de Stuurgroep SSiB die de partijen vertegenwoordigt die financieel participeren in dit samenwerkingsverband. Eind 2023 is er, om ook naar 2030 toe effectief en efficiënt te kunnen handhaven, een Visie SSiB 2030 opgesteld door die partners. SSiB handhaaft met name op de speerpunten wildcross, afvaldumpingen en stroperij en ondersteunt de partners onder andere met het handhaven op de toegangsbepalingen.

Om het handhavingsteam SSiB, onder werkgeverschap van de ODBN, een meer definitief karakter te geven, heeft de Provincie voor 2024 een aanvullende opdracht aan het handhavingsteam SSiB verstrekt in plaats van de subsidie, met de verwachting dat deze in 2025 wederom zal worden gegeven. De omgevingsdiensten OMWB en ODZOB hebben de bekostiging van het SSiB naar 2025 toe structureel in hun begroting opgenomen.

De inhoud van de speerpunten en de voortgang van werkzaamheden worden besproken in de stuurgroep. Daar wordt dus de inhoudelijke verantwoording afgelegd. De financiën van SsiB zijn in deze begroting opgenomen.

SSiB legt jaarlijks verantwoording af in het jaarverslag (Zie **www.ssibbrabant.nl**).

1.11 Milieuklachtencentrale (MKC)

Namens onze deelnemers voeren wij als ODBN de milieuklachtenregeling uit. Burgers moeten hun beklag kunnen doen wanneer zij overlast ervaren van bedrijven of handelingen die in strijd zijn met de wetgeving, bijvoorbeeld wanneer er sprake is van geluids- of geuroverlast. Burgers kunnen hun milieuklacht kwijt bij de Milieuklachtencentrale (MKC), een samenwerkingsconstructie van de drie Brabantse omgevingsdiensten. De MKC zet de klachten door naar de betrokken omgevingsdienst of andere overheden.

In 2024 zijn we met een nieuw systeem voor de registratie van milieuklachten gaan werken en zetten we ook bij de afhandeling van milieuklachten steeds meer in op informatiegestuurd werken. We gebruiken de beschikbare informatie om bedrijven waarover veel klachten binnenkomen, oplossingsgericht middels maatwerk en een gerichte aanpak te controleren. Deze informatie wordt tevens gebruikt voor het branchegerichte toezicht.

Wat gaan we doen in 2025?

- → In 2025 zullen we het werken met het nieuwe klachtenregistratiesysteem verder doorontwikkelen.
- → Deze doorontwikkeling moet gaan leiden tot meer inzicht in de aard en de trends van de klachten waardoor we hier effectiever op in kunnen spelen.
- → Deelnemers kunnen zelf inloggen op het systeem en de voortgang monitoren.

Welke onzekerheden kennen we?

- → Door inzicht in de aard en trends van de klachten te krijgen kan dat (in aanvang) leiden tot extra inzet van toezicht en handhaving teneinde trends te doorbreken.

1.12 Stortplaats Voorste Heide

Eén van de nog te eerbiedigen oud RMB-taken is de eeuwigdurende nazorgplicht voor de gesloten stortplaats Voorste Heide.
De dekking van deze activiteit komt uit de voorziening. De kosten bestaan voornamelijk uit gespecialiseerde bedrijven. Naar verwachting worden hier door de ODBN zo'n 100 uren gemaakt.

Wat mag het kosten?

PROGRAMMA REGIONALE DIENSTVERLENINGG BEDRAGEN X € 1.000,-	REKENING 2023	BEGROTING 2024	BEGROTING 2025
Personeel	2.237	2.129	**2.496**
Bedrijfsmiddelen	1.438	680	**690**
TOTAAL LASTEN	**3.675**	**2.809**	**3.186**
Collectieve taken	853	882	**904**
Samen Sterk in Brabant	2.600	2.758	**2.889**
Overige regionale programma's	724	151	**555**
TOTAAL BATEN	**4.177**	**3.792**	**4.348**
SALDO	**502**	**984**	**1.162**

Toelichting

Voor de uitvoering van het programma Regionale Dienstverlening zijn in deze begroting 34.447 uren opgenomen. Het grootste deel hiervan (22.615 uren) heeft betrekking op Samen Sterk in Brabant. Daarnaast zijn er 7.294 uren voor Collectieve Taken, 3.304 uren voor SPUK THE, 1.000 uren voor sanering verkeerslawaai en 234 uren voor overige regionale taken opgenomen.
NB. De uren van SPUK THE zijn voor 2025 en 2026 opgenomen, de uren voor sanering verkeerslawaai alleen voor 2025.

Taakvelden

Om op landelijk niveau begrotingen van overheidsorganisaties te kunnen aggregeren is door het Rijk een uniforme set van taakvelden vastgesteld. De activiteiten uit het programma Regionale Dienstverlening hebben betrekking op:

Taakveld 1.1	➜	Crisisbeheersing
Taakveld 7.3	➜	Beheer stortplaatsen
Taakveld 7.4	➜	Milieubeheer

2 Programma Individuele Dienstverlening

Het programma Individuele Dienstverlening sluit aan op de individuele opdrachten die we met onze deelnemers vaststellen. Het gaat om onze kerntaken: vergunningverlening, toezicht en handhaving op het gebied van milieu, natuurbescherming, ruimtelijke ontwikkeling en omgevingsrecht (advies). Voor de basistaken geldt dat deelnemers deze bij de ODBN neer dienen te leggen. Voor de (overige) verzoektaken geldt dat de deelnemer zelf de afweging maakt of deze taken in eigen beheer uitgevoerd worden, of en in welke omvang dat deze belegd worden bij de ODBN.

Beleidskader/richtlijnen

OMSCHRIJVING	DATUM	EXPIRATIEDATUM
HUIDIGE WETTEN VOOR OMGEVINGSWET		
Wet milieubeheer	1 maart 1993	
Omgevingswet	1 januari 2024	
Draaiboek deelproces milieubeheer	25 september 2017	

Wat willen we bereiken?

Als ODBN werken we samen met onze deelnemers en ketenpartners aan een schone, duurzame en veilige leefomgeving. Binnen het programma individuele dienstverlening voeren wij voor onze deelnemers de werkprogramma's uit die in december 2024 worden vastgesteld. Binnen de uitvoering van deze VTH- en specialistische milieutaken zijn er een aantal ontwikkelingen die van invloed zijn op de uitvoering. Deze lichten we onder dit programma toe.

We moeten onze VTH-taken voortdurend blijven ontwikkelen. Veranderingen in wet- en regelgeving, maatschappelijke ontwikkelingen en wensen vanuit onze deelnemers zorgen voor een continue bijstelling van ons takenpakket. Als ODBN moeten we aandacht hebben voor snelle veranderingen in onze omgeving. Het in werking treden van de Omgevingswet vraagt om een nog betere en nauwere samenwerking met onze partners en deelnemers. Zo kunnen we de lokale situatie optimaal koppelen aan onze kennis en deskundigheid over de fysieke leefomgeving.

Wat gaan we daarvoor doen in 2025?

2.1 Uitvoering VTH-Taken

Ook in 2025 gaat de aandacht weer primair uit naar de uitvoering van de VTH-taken. De implementatie van de Omgevingswet is een feit maar zal desondanks ook in 2025 nog onzekerheden met zich meebrengen. Naast deze onzekerheden kunnen we in 2025 gebruik maken van de opgedane kennis over de Omgevingswet. Omdat onze ervaring voor nu nog beperkt is, laten de effecten zich voor 2025 nog niet goed kwantificeren.

Op het moment van schrijven van deze begroting is de Omgevingswet net in werking getreden. Of er onder de Omgevingswet een verschuiving van vergunningverlening naar toezicht en handhaving zal plaats gaan vinden is op dit moment nog niet te bepalen.

De Omgevingswet vraagt enerzijds om een meer integrale benadering, terwijl anderzijds de doorlooptijden van procedures krapper geworden zijn. Dit vraagt om effectieve informatiedeling tussen de verschillende belanghebbenden. Ook in 2025 zullen we data en informatie inzetten om onze kerntaken slimmer en doeltreffender uit te kunnen voeren.
In 2024 wordt de nieuwe Uitvoerings- en handhavingsstrategie 2025-2028 afgerond. Deze strategie bestaat uit het Operationeel Kader en een omgevingsanalyse. De omgevingsanalyse is een inventarisatie van de relevante opgaven binnen het ruimtelijk domein. Op basis van deze analyse maken we een vertaling naar jaarlijks te realiseren doelen. De Uitvoerings- en handhavingsstrategie geeft de handvaten om deze vertaling te maken naar de jaarlijkse gemeentelijke werkprogramma's. Daarbij wordt risicogericht gewerkt, zodat die activiteiten worden geselecteerd met een verhoogd risico. Doordat de omgevingsanalyse nog opgesteld dient te worden zijn er nu nog geen concrete doelen bekend.

Voor de provinciale taken werken we onder het 'Instrumenteel kader vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht'. De ODBN voert het provinciale toezicht uit op basis van meerjaren brancheplannen en inspectieprogramma's (MJIP's). Onderdeel van deze plannen is de jaarlijkse doelgroep- en naleefanalyse.

Wat gaan we doen in 2025?
- → We optimaliseren onze integrale werkwijze steeds verder.
- → Voor de gemeentelijke taken werken we in 2025 met de nieuwe Uitvoerings- en handhavingsstrategie 2025-2028, bestaande uit een Operationeel Kader en een Omgevingsanalyse.
- → Net als voorgaande jaren wordt voor de provinciale taken gewerkt conform het 'Instrumenteel kader vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht'.
- → We blijven inzetten in het Informatiegestuurd werken (IGW), om onze kerntaken doeltreffender te kunnen uitvoeren.

Welke onzekerheden kennen we?
- → Omdat de ervaring met de uitvoering van de Omgevingswet op het moment van schrijven van deze begroting nog heel beperkt is, is het kwantificeren van onze inzet lastiger dan voorgaande jaren.
- → Het is op dit moment niet duidelijk welke impact de Omgevingswet op onze werkzaamheden zal hebben. De ontwikkelingen blijven we volgen en evalueren deze met onze deelnemers.
- → De krapte op de arbeidsmarkt is naar verwachting in 2025 nog steeds aan de orde. Om de gewenste resultaten te halen is het noodzakelijk dat we ook voldoende medewerkers met de juiste achtergrond kunnen werven en behouden.

2.2 Vergunningverlening

Als ODBN verzorgen we de vergunningverlening op het gebied van milieu en natuur voor onze deelnemers. Onder vergunningverlening verstaan we: *het voorbereiden van beschikkingen tot het verlenen, wijzigen, intrekken of weigeren van omgevingsvergunningen voor het onderdeel milieu en het beoordelen van meldingen, informatieplichten en het voorbereiden van beschikkingen (toestemming om andere gelijkwaardige maatregelen te treffen) en het opstellen van (maatwerk)voorschriften.*

Voor gemeenten voeren we de vergunningverlening in overeenstemming met de nieuwe uitvoerings- en handhavingsstrategie 2025-2028 uit.

De Omgevingswet heeft een grote impact op de uitvoering van vergunningverlening. Voor bepaalde activiteiten is de vergunningsplicht komen te vervallen en zijn deze nu meldingsplichtig en/of informatieplichtig. Het omgekeerde vindt ook plaats, zoals bij veehouderijen. Omdat proceduretijden onder de Omgevingswet kort zijn heeft dit een impact op de uitvoering. Daarnaast zal intensiever met andere partners samengewerkt worden om gedegen besluiten te kunnen nemen.

Ook zien we dat de vergunningverlener binnen het stelsel van de Omgevingswet steeds meer adviseert over de (on)mogelijkheden van een vergunningsaanvraag of melding. We zullen meer mee gaan denken over hoe een initiatief mogelijk gemaakt kan worden zonder de belangen van de omgeving uit het oog te verliezen. Dit vraagt mogelijk andere competenties van onze vergunningverleners.

Het actueel houden van vergunningen wordt steeds belangrijker. Naast dat provinciale vergunningen via het programma Digi-V gepubliceerd worden, wordt in 2024 een project gestart met betrekking tot het actualiseren van vergunningen. In 2025 wordt dit project voortgezet.

Wat gaan we doen in 2025?
- → We optimaliseren de interne en externe samenwerking. Daarvoor zoeken we de samenwerking en afstemming met onze deelnemers.
- → We voeren gemeentelijke vergunningverlening uit volgens de Uitvoerings- en handhavingsstrategie 2025-2028. Provinciale vergunningverlening voeren we uit volgens het 'Instrumenteel kader vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht'.
- → Op basis van de resultaten van het project actualiseren van vergunningen wordt een vervolg gegeven aan het actualiseren en actueel houden van vergunningen.

Welke onzekerheden kennen we?

- → Het is nog niet duidelijk welke impact de Omgevingswet gaat hebben op de capaciteitsvraag en werkvoorraad van vergunningverlening. We blijven de werkvoorraden goed monitoren en evalueren dit met onze deelnemers.
- → Een piekbelasting aan aanvragen kan een verdringing in werkzaamheden voor vergunningverlening betekenen waardoor prioriteiten in de werkzaamheden moeten worden gesteld. Over deze prioritering zal worden gecommuniceerd met onze deelnemers.
- → De resultaten van het project actualiseren van vergunningen zijn nog niet bekend. Onduidelijk is daarmee welk effect het actualiseren van vergunningen heeft op de benodigde capaciteit. Mogelijk dat ook hierbij prioritering plaatsvindt zoals eerder genoemd.

2.3 Toezicht

Als ODBN verzorgen we toezicht op naleving van milieuregels voor onze deelnemers. Net als voor vergunningverlening geldt voor toezicht dat we onze provinciale toezichttaken blijven uitvoeren in overeenstemming met het Instrumenteel kader vergunningverlening, toezicht en handhaving. In 2025 voeren we ons gemeentelijk toezicht uit conform de nieuwe Uitvoerings- en handhavingsstrategie 2025-2028.

Meebewegen in een beweeglijke leefomgeving

Voor toezicht wordt het werk onder de Omgevingswet complexer. De toezichthouder krijgt meer te maken met doelvoorschriften en maatregelen voor milieubelastende activiteiten die niet meer concreet in de wet zijn opgenomen. Hierdoor moet de toezichthouder frequent gebruik gaan maken van de specifieke zorgplicht. Toezichthouders moeten bovendien steeds meer rekening houden met het evenredigheidsbeginsel. Dit vraagt mogelijk andere competenties van onze toezichthouders.

Voor de gemeentelijke taak constateren we dat de omvang van het niet geprogrammeerd toezicht steeds groter wordt en dat dat een groot beroep doet op onze beschikbare capaciteit. Deze groei valt deels toe te kennen aan de extra capaciteit voor strafrechtelijke handhaving en de toename van bestuurlijke handhaving, maar daarnaast zien we ook het toezicht op klachten en verzoeken tot aanvullende milieucontroles toenemen.
We zetten ook in 2025 samen met onze deelnemers in om deze groei zoveel mogelijk te beperken, mede om de kans op verdringing van het geprogrammeerde toezicht te voorkomen.

Systeemgericht toezicht is mogelijk bij bedrijven met een systeem van beheersing en controle, zoals een milieumanagementsysteem. Dit systeem moet tijdig signaleren wanneer er een (dreigende) overtreding is. Het bedrijf kan de overtreding dan zelf voorkomen en schade aan het milieu beperken. Voorwaarde voor systeemgericht toezicht is dat er werkafspraken zijn tussen het bevoegd gezag en het bedrijf. Het systeemgericht toezicht kan mogelijk leiden tot een efficiënter gebruik van onze toezichtcapaciteit.

Informatiegestuurd toezicht blijven we doorontwikkelen. We maken gebruik van geavanceerde data-analyses, inzet van drones en we prioriteren onze werkzaamheden risicogericht. Hierdoor vergroten we de kans dat we overtredingen tijdig constateren.

In 2025 zal gestart worden met een nieuw provinciaal uitvoeringskader brandveiligheid voor de provinciale inrichtingen vanuit het oogpunt van de Omgevingswet. Omdat het nieuwe uitvoeringskader in 2024 wordt opgesteld, zijn de financiële gevolgen nog niet te kwantificeren.

Wat gaan we doen in 2025?

- → We voeren onze gemeentelijke toezichtstaak uit overeenkomstig de Uitvoerings- en handhavingsstrategie 2025-2028.
- → We voeren onze provinciale toezichtstaak uit overeenkomstig het 'Instrumenteel kader vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht'.
- → We blijven het informatiegestuurd werken doorontwikkelen. Hierdoor kunnen we nog effectiever optreden en het toezicht toespitsen op de grootste milieurisico's en het naleefgedrag. We zorgen voor een referentiekader hoe om te gaan met het evenredigheidsbeginsel en de specifieke zorgplicht. Daarmee komen we tot een meer geüniformeerde aanpak van toezicht op de milieubelastende activiteiten.

Welke onzekerheden kennen we?

- → We weten nog niet welke impact de Omgevingswet heeft voor de toezichthoudende werkzaamheden. Ervaringen zullen we communiceren met onze deelnemers..

2.4 Handhaving

Handhaving (zowel bestuursrechtelijk als strafrechtelijk) is een van de instrumenten dat ingezet wordt om zorg te dragen voor een schone en veilige leefomgeving. Handhaving vraagt om een intensieve samenwerking tussen de diverse instanties in de strafrechtketen maar ook binnen de ODBN tussen de toezichthouders, Boa's en juristen. De complexiteit in handhaving zal onder de Omgevingswet waarschijnlijk gaan toenemen als gevolg van het ontbreken van voorgeschreven maatregelen, waardoor veelvuldig een beroep op de specifieke zorgplicht zal worden gedaan.

Bestuurs- en strafrechtelijke handhaving zijn onderdeel van de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht (LHSO), die met de komst van de Omgevingswet per 1 januari 2024 in werking is getreden. De LHSO gaat uit van evenwichtig afgestemd bestuurs- en strafrechtelijk interveniëren, waarbij de vraag welke interventie passend is, afhankelijk is van de aard, zwaarte, oorzaken en de gevolgen van de overtreding en het verwachte effect van de interventie. Dit benadrukt de noodzaak tot een intensieve samenwerking. In 2025 is de LHSO volledig geïmplementeerd binnen de ODBN.

Meebewegen in een beweeglijke leefomgeving

IBP-VTH pijler 2 gaat over de stelsel verbetering inzake de bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhaving. Een gewenste uitkomst van de pijler is prioriteit en capaciteit bij de strafrechtelijke handhavingspartners voor de aanpak van milieucriminaliteit.
Gezien het belang van de strafrechtelijke capaciteit heeft er binnen de ODBN de afgelopen jaren een groei van het aantal grijze Boa's plaatsgevonden.

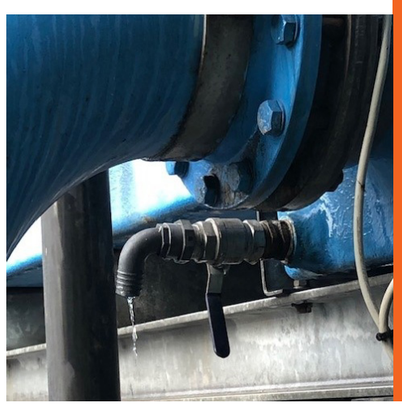
In de Brabantse regio werken we aan een eigen prioritering van milieuzaken en stellen we met onze handhavingspartners een eigen regionaal dreigingsbeleid milieucriminaliteit op.

Wat gaan we doen in 2025?

- → Door een verbeterde toepassing van de LHSO verwachten we in 2025 meer zaken aan te kunnen dragen voor het strafrecht.
- → We optimaliseren en intensiveren de samenwerking onderling en met de instanties in de strafrechtketen. Hierdoor verwachten we een toename van de inzet van strafrecht. Parallel hieraan wordt ook de interne capaciteit voor strafrecht vergroot ten opzichte van voorgaande jaren.
- → We dragen bij aan het tot stand komen van een eigen regionaal dreigingsbeleid milieucriminaliteit.

Welke onzekerheden kennen we?

- → De doorontwikkeling en intensivering van de strafrechtelijke handhaving kan binnen onze organisatie leiden tot meer zaken en in het verlengde daarvan tot meer gemaakte uren. Indien dit het geval is communiceren we dit tijdig aan onze deelnemers.
- → De capaciteit bij het OM kan ertoe leiden dat strafrechtzaken worden geprioriteerd waardoor minder strafrechtzaken in behandeling worden genomen.
- → De impact op handhaving door de komst van de Omgevingswet is nog niet te overzien.
- → De krapte op de arbeidsmarkt geldt eveneens voor de werving van grijze Boa's. Om de gewenste resultaten te halen is het noodzakelijk dat we ook voldoende medewerkers met de juiste achtergrond kunnen werven en behouden.

ODBN Programmabegroting 2025

2.5 Specialistische dienstverlening

De ODBN voert voor haar deelnemers ook specialistische milieu(advies)taken uit. Daaronder vallen onder andere taken op het gebied van ruimtelijke ordening, geluid, externe veiligheid, lucht en geur. De afgelopen jaren hebben we de inzet van onze specialisten op bepaalde gebieden zien toenemen. Voor 2025 voorzien we stabilisatie op deze taken. De inzet van onze specialisten heeft ook een relatie met de afnemende beschikbare kennis bij onze deelnemers. Onder invloed van de Omgevingswet wordt de rol van de specialisten belangrijker. Het aan de voorkant betrekken van specialistische kennis vergroot immers de haalbaarheid van een initiatief. Door de (twee) wekelijkse, fysieke aanwezigheid van onze RO-adviseurs bij enkele deelnemers wordt hieraan pragmatisch invulling gegeven.

Ook in de totstandkoming van de omgevingsplannen van onze gemeentelijke deelnemers is het ontsluiten van onze informatie over de verschillende milieuaspecten noodzakelijk. Daar zullen wij desgevraagd uitvoering aan geven voor zover het binnen onze reguliere taken valt. Daarnaast is het de verwachting dat er binnen het werkveld Externe Veiligheid in 2025 een herberekening van aandachtsgebieden plaats gaat vinden.

De inzet van onze specialisten is in grote mate afhankelijk van de vraag vanuit onze deelnemers. Een belangrijke uitdaging schuilt in het voorzien van voldoende specialistische kennis en capaciteit.

Wat gaan we doen in 2025?

- → We voeren onze (verzoek)taken op het gebied van RO- en milieuspecialismen uit voor onze deelnemers.
- → We verwachten stabilisatie voor wat betreft de inzet van onze specialisten.

Welke onzekerheden kennen we?

- → We zien dat er steeds vaker rechterlijke uitspraken worden gedaan met consequenties voor onze VTH-uitvoering en RO-verzoektaken. Ook daarom wordt de inzet van onze specialisten steeds belangrijker.

2.6 Bodemtaken

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet is een groot gedeelte van de bevoegdheid, die voor 2024 bij de provincie lag voor de Wet bodembescherming (Wbb), overgegaan naar de gemeenten. De gemeenten zijn daardoor thans de primaire beheerder van de bodemkwaliteit voor hun grondgebied. Reeds beschikte en lopende saneringen zijn onder de bevoegdheid van de provincie gebleven. Toezicht en handhaving bij saneringen is onder de Omgevingswet een basistaak.

Naast de bodemtaken, die basistaak zijn, kan de ODBN desgewenst namens de gemeentelijke deelnemers verzoektaken op het gebied van bodem uitvoeren, ook gelet op onze kennispositie. Hoewel we meer zicht hebben gecreëerd op de omvang van de bodemtaken voor de gemeenten onder de Omgevingswet, blijft er mogelijk toch nog behoefte aan nadere concretisering. In 2025 wordt er ook, binnen het beschikbare budget, risicogericht aandacht besteed aan de kwaliteit van bouwstoffen zoals puingranulaat, immobilisaat en staal- en zinkassen. Het proces van de quickscan bij de kwaliteitsklasse Landbouw en Natuur (AW2000) wordt geoptimaliseerd.

Daarnaast zorgt de inwerkingtreding van de Omgevingswet ervoor, dat de nieuwe informatieplicht en de uitgebreidere meldingsplicht extra werkzaamheden met zich meebrengen.

Wat gaan we doen in 2025?

- → Voor de gemeenten is duidelijk hoe de ODBN handelt binnen al haar bodemtaken. Dit doet de ODBN door haar Bodemplan 2020-2024 te actualiseren, dynamisch en toekomstbestendig te maken.

Welke onzekerheden kennen we?

- → Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet in 2024 is de regelgeving gewijzigd en zijn er extra bodemtaken naar de ODBN gekomen. Doordat we hier tijdens het schrijven van de begroting nog nauwelijks ervaring mee op hebben gedaan is de inschatting hiervan lastig.

2.7 Asbest en slooptaken

De inwerkingtreding van de Omgevingswet heeft ervoor gezorgd dat de asbest- en slooptaken zijn uitgebreid. Het beoordelen van meldingen en het toezicht op sloop met asbestverwijdering behoort tot onze basistaak en het beoordelen van meldingen en het toezicht op sloop zonder asbestverwijdering is een verzoektaak.
In 2025 hebben alle gemeenten de basistaken overgedragen aan de ODBN en op één gemeente na zijn dan ook alle verzoektaken met betrekking tot sloop bij asbest overgedragen.

Een ander gevolg van de Omgevingswet is de introductie van de informatieplicht. Het door de melder voldoen aan deze plicht zorgt ervoor, dat er veel administratieve handelingen ontstaan in het proces binnen asbest. Onderdeel van deze plicht zijn de risicomatrix, het sloopveiligheidsplan, de veiligheidscoördinator en de stikstofmaatregelen. Dit resulteert in een substantieel hogere urenbesteding per procedure.

We zetten komende jaren meer in op risicogericht werken. In 2023 is een asbest/sloop planningstool ontwikkeld. De komende jaren wordt deze tool verder doorontwikkeld. Hierdoor komen we vaker op locaties, waar de risico's voor de leefomgeving hoog zijn.

Afgelopen jaren hebben we verschillende ketenprojecten opgepakt met verschillende ketenpartners. Onder andere met de ODZOB, OMWB, NLA, IL&T en politie. Deze projecten willen we de komende jaren verder oppakken en ontwikkelen.

Wat gaan we doen in 2025?
- → Voor alle gemeenten behandelen wij de asbesttoezichttaken
- → Voor vrijwel alle gemeenten behandelen wij de afhandeling sloopmeldingen en slooptoezichttaken
- → Door de extra administratieve werkzaamheden, die onder andere verbonden zijn aan de informatieplicht, verwachten we extra tijd kwijt te zijn per melding. Het inhoudelijk toetsen van de informatieplicht is uitgebreider dan voor de Omgevingswet (stifkstofmaatregelen en de risicomatrix)
- → De focus blijft liggen op efficiënter, effectief en risicogestuurd werken. Dashboards worden doorontwikkeld

Welke onzekerheden kennen we?
- → Bij het schrijven van deze begroting is de ervaring met de informatieplicht nog beperkt. De eerste ervaringen met de Omgevingswet laten zien dat de informatieplicht een hogere urenbesteding tot gevolg heeft. Bij de implementatie van de Omgevingswet is dit een aandachtspunt en zijn we beheersmaatregelen aan het nemen. De uitwerking hiervan in 2025 is nog niet helemaal goed te overzien.

2.8 Natuurbescherming (natuuractiviteiten)

Op 1 januari 2024 is de Wet natuurbescherming (Wnb) opgegaan in de Omgevingswet en zijn onder meer de benamingen van wetsinstrumenten veranderd. Omdat natuur volgens de definitie van de Omgevingswet onderdeel uitmaakt van de fysieke leefomgeving, valt de natuur(bescherming) formeel onder de reikwijdte van de Omgevingswet. De ODBN verzorgt namens de provincie Noord-Brabant de VTH-taken met betrekking tot de bescherming van flora en fauna. Of meer concreet de bescherming van planten, dieren, leefgebieden, bossen en andere houtopstanden in Noord-Brabant.

Daarnaast wordt ook de opgave op het onderdeel natuur steeds meer ingevuld door de ODBN. Het groeiende belang van natuur heeft consequenties voor de rol van de ODBN. Dit zien we onder andere terug bij de toenemende vraag vanuit onze deelnemers naar ondersteuning voor het toepassen en uitvoeren van de Omgevingswet voor natuuractiviteiten.

De Omgevingswet gaat nadrukkelijk uit van het mogelijk maken van allerhande ontwikkelingen. Het beschermen van de fysieke leefomgeving gaat echter niet altijd goed samen met maatschappelijke ontwikkelingen zoals isolatie, bouw en renovatie van gebouwen in verband met de klimaatopgave en de woningbouwopgave. Hierbij kunnen beschermde flora en fauna worden aangetast. Voor een dergelijke ontwikkeling geldt een (individuele) vergunningplicht.

In Brabant wordt sinds 2023 op het gebied van soortenbescherming binnen de bebouwde kom een gebiedsgerichte aanpak doorontwikkeld: in het bijzonder soortenmanagementplannen (SMP's). Naast woningbouwcorporaties zijn ook gemeenten proactief aan de slag met SMP's, waarbij de provincie waar mogelijk stimuleert en ondersteunt. De ODBN zal in dat proces haar rol als groene uitvoeringsdienst innemen en gevraagd en ongevraagd haar beschikbare expertise inzetten, om de bescherming van natuur te harmoniseren en integreren bij de uitvoering van projecten en doelen binnen andere taakgebieden.

Voor het onderdeel gebiedsbescherming geldt dat de verwachting is dat zowel het toezicht als de vergunningverlening nog steeds geraakt wordt door ontbrekende/wijzigende kaders en jurisprudentie.

Wat gaan we doen in 2025?
- → We verzorgen de VTH-taken op het onderdeel natuur namens de Provincie.
- → Door onze VTH-uitvoering en deelname aan uitvoeringsbeleid blijven wij ons hard maken voor de bescherming van de Brabantse natuur.

Welke onzekerheden kennen we?
- → We blijven de ontwikkelingen op het gebied van het stikstofdossier ook in 2025 nauwlettend in de gaten houden. We verwachten een grote inzet van onze medewerkers, maar kunnen deze op dit moment nog niet exact ramen. Wanneer hier meer duidelijk over is, wordt dit meegenomen in de gesprekken met onze deelnemers.
- → Onduidelijk is hoeveel gemeenten (en woningbouwcoöperaties) gebruik gaan maken van de SMP's en welk effect dit heeft op de vergunningverlening- en toezichtstaken.

2.9 Mobiliteit

In 2025 start het toezicht op de nieuwe 'rapportageverplichting werkgebonden personenvervoer (WPM)' voor werkgevers met meer dan 100 werknemers. Het toezicht daarop wordt als basistaak bij Omgevingsdiensten belegd. Gemeenten ontvangen hiervoor als bevoegd gezag een niet geoormerkte financiële compensatie in de tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE). Aan de hand van het nog te bepalen handhavingsprotocol maken ODBN en gemeenten in het werkprogramma 2025 nadere afspraken over de uitvoering en financiering van deze nieuwe taak.

Wat gaan we doen in 2025?
- → We gaan (administratief) toezicht houden op de nieuwe verplichtingen rond werkgebonden personenmobiliteit en het indienen van de rapportages.

Welke onzekerheden kennen we?
- → Op het moment van schrijven van deze begroting is de exacte taakuitvoering met betrekking tot deze nieuwe opdracht nog niet bekend. Dat geldt ook voor het aantal ondernemingen met meer dan 100 werknemers. Deze informatie volgt later en kan de huidige geraamde capaciteit beïnvloeden.

Meebewegen in een beweeglijke leefomgeving

2.10 Juristen

We gaan ervan uit dat in 2025 de vraag aan juridische dienstverlening door de ODBN niet zal afnemen. Ook als ODBN stellen we namelijk vast dat het leefomgevingsbeleid in toenemende mate is gejuridiseerd. Dit betekent dat steeds meer rechtszaken tegenwoordig gaan over de kwaliteit van de leefomgeving. We zien als ODBN dat niet alleen burgers, maar steeds vaker ook belangenorganisaties (bijvoorbeeld milieuorganisaties) een beroep doen op de rechter om omgevingswaarden (gezondheid, natuur, klimaat en milieu) te beschermen. Deze belangenorganisaties weten beter hoe zij effectief kunnen procederen en richten zich vaak niet op een enkele vergunning, maar dienen bijvoorbeeld ook handhavingsverzoeken die zich richten op veel ondernemingen tegelijk in. Dit heeft gevolgen voor onze juridische capaciteit.

Inhoudelijk zien we als trend dat in procedures steeds vaker ook de (wettelijk) vastgestelde (milieu)norm ter discussie wordt gesteld. Denk bijvoorbeeld aan procedures over de effectiviteit van luchtwassers of de geurnormen. Ook rechters lijken kritischer over de inhoud van sommige normen, wat soms leidt tot onderzoeksopdrachten van de rechtbank die – vanwege de vereiste specialistische/technische kennis – soms moeilijk uitvoerbaar zijn voor de ODBN en onze deelnemers.

Wat gaan we doen in 2025?

→ Team juristen van de ODBN blijft in 2025 juridisch advies geven over onze VTH-taken en voert namens de deelnemers in deze zaken ook de bestuursrechtelijke procedures, zodat het inschakelen van externe advocatenkantoren door de deelnemers veelal niet nodig zal zijn. Daarbij gaan we vooralsnog uit van een vergelijkbare juridische capaciteit als in voorgaande jaren.

Welke onzekerheden kennen we?

→ Eind 2023 zijn – kort voor het in werking treden van de Omgevingswet – zeer veel nieuwe (agrarische) aanvragen ingediend, waarbij het gaat om het aanpassen van stalsystemen, soms gecombineerd met een uitbreiding. Deze aanvragen zijn vooralsnog aangehouden. Afhankelijk van het beleid van de provincie Noord-Brabant zal een deel van deze aanvragen in 2024 alsnog afgehandeld kunnen worden. Dit kan leiden tot een toename aan bezwaar- en beroepsprocedures in 2025.

→ Vanaf 2025 zal steeds meer jurisprudentie ontstaan over de uitleg van de Omgevingswet, bijvoorbeeld m.b.t. de daarin opgenomen (open) normen/ zorgplichten. Het is onzeker hoe deze nieuwe jurisprudentie onze VTH-werkzaamheden zal raken.

→ Er zijn weinig juristen die gespecialiseerd zijn in milieu- en natuurrecht. We zetten daarom ook in 2025 in op het zelf opleiden van nieuwe juristen, waarbij het de uitdaging is om hen ook langdurig voor de ODBN te behouden.

Wat mag het kosten?

PROGRAMMA INDIVIDUELE DIENSTVERLENING BEDRAGEN X € 1.000,-	REKENING 2023	BEGROTING 2024	BEGROTING 2025
Personeel	17.107	19.803	**20.637**
Bedrijfsmiddelen	1.504	130	**130**
TOTAAL LASTEN	**18.611**	**19.933**	**20.767**
Basis- en VTH verzoektaken	15.879	17.813	**18.627**
(Overige) Verzoektaken	11.302	14.092	**13.664**
Orders	740	717	**737**
TOTAAL BATEN	**27.921**	**32.622**	**33.029**
SALDO	**9.310**	**12.689**	**12.262**

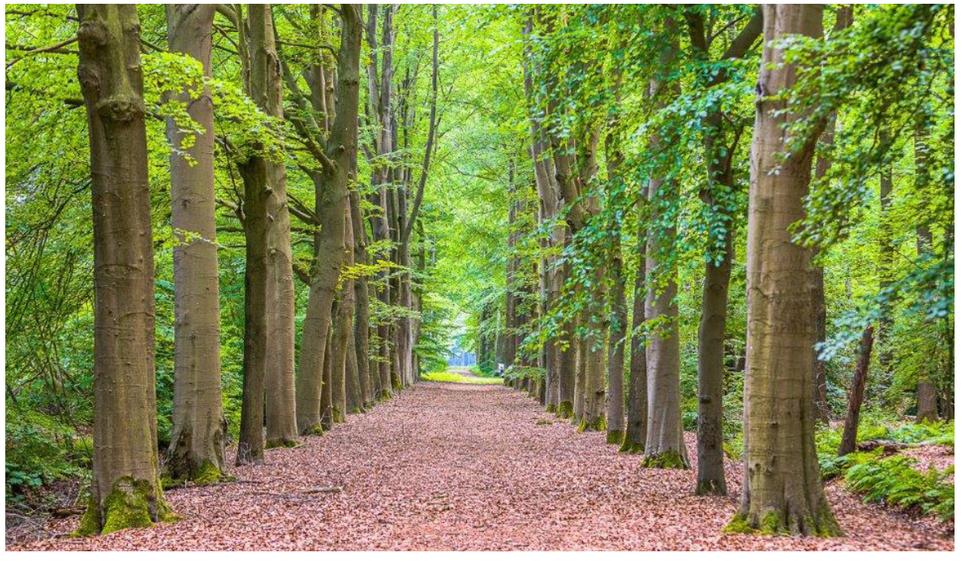
Toelichting

Voor de uitvoering van het programma Individuele Dienstverlening zijn 284.793 uren geraamd. Ten opzichte van de begroting 2024 is er een daling van ruim 5.000 uren. Deze daling in uren heeft zowel effect op de hoogte van de lasten als de inkomsten voor dit programma. Een verdere financiële toelichting is te vinden in hoofdstuk 3 van de financiële begroting.

Taakvelden

Om op landelijk niveau begrotingen van overheidsorganisaties te kunnen aggregeren is door het Rijk een uniforme set van taakvelden vastgesteld. De activiteiten uit het programma Individuele Dienstverlening hebben betrekking op:

Taakveld 7.4 → Milieubeheer

3 Programma Bedrijfsvoering

Inhoud programma

Programma Bedrijfsvoering heeft betrekking op de bedrijfsvoering en is relevant voor u als eigenaar. De algemene organisatie betreffende trends worden toegelicht in dit programma. Waar mogelijk zijn deze vertaald in kritieke prestatie-indicatoren (KPI's). De technische onderbouwingen worden elders in de begroting gegeven. Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is in deze begroting ook een paragraaf gewijd aan bedrijfsvoering specifieke onderwerpen.

In dit programma zijn de begrote baten en lasten van de interne financiering en de algemene dekkingsmiddelen opgenomen.

Beleidskaders/richtlijnen

OMSCHRIJVING	DATUM	EXPIRATIEDATUM
Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten	1 juli 2019	Open
Gemeenschappelijke regeling ODBN	3 juni 2022	Open
Nota weerstandsvermogen en risicomanagement	16 december 2020	Open
Financiële verordening ODBN	1 januari 2023	Open

Wat willen we bereiken?

De ODBN wil een goede bedrijfsvoering, betrouwbare managementinformatie en kostenbeheersing. Uitgangspunt is dat we zodanig in controle zijn dat de tussentijdse rapportages actueel en betrouwbaar zijn en dat deze een reëel beeld geven van de te verwachten resultaten op jaarbasis.

Door de tijd heen zijn er diverse KPI's vastgesteld als kader voor een gezonde bedrijfshuishouding. Voor u als eigenaar zijn deze relevant om in één oogopslag een eerste gevoel te hebben bij de bedrijfsmatige en financiële situatie van de ODBN als organisatie.

Meebewegen in een beweeglijke leefomgeving

Indicatoren bedrijfsvoering

Om een beeld te kunnen vormen over het bedrijfsmatig functioneren van de ODBN worden in onderstaande tabel de meest essentiële indicatoren gepresenteerd.

KPI'S ODBN (ALS BEDRIJF)					
KPI'S	NORM	REALISATIE 2023	BEGROTING 2024	BEGROTING 2025	TOELICHTING
Productiviteit[1]	1.392	1.415	Niet vastgesteld	1.392	§ Declarabiliteit
Declarabiliteit[2]	1.294	1.297	1.302	1.294	§ Declarabiliteit
Structureel uurtarief	€ 117,60	€ 105,44	€ 112,60	€ 117,60	§ Tariefontwikkeling
Incidentele korting	nvt	Geen korting	Geen korting	€ 1,89	§ Tariefontwikkeling
Tarief begrotingsjaar	nvt	€ 105,44	€ 112,60	€ 115,71	§ Tariefontwikkeling
Ziekteverzuim	5,5%	5,9%	5,5%	5,5%	§ HRM - ziekteverzuim
Formatie overhead	22%	22,7%	23%	22%	§ Formatieomvang
Aandeel kosten overhead personeel	24%	23,5%	25%	24%	§ Formatieomvang
Aandeel kosten overhead totaal	33%-35%	29,2%	34%-36%	34%	§ Tariefontwikkeling
Weerstandsratio	1 - 1,5	1,07	1,1	1,07	§ Weerstandsvermogen
Flexschil	20%	19,6%	Max. 20%	Max. 20%	§ Formatieomvang

[1] *Betreft uren die productief worden ingezet t.b.v. het primair proces maar die we niet kunnen declareren.*

[2] *De declarabiliteit was in 2023 zonder SSiB 1.344. Dit is boven de norm die we nu voor deze begroting hanteren.*

Wat gaan we doen in 2025?

Inleiding

In de voorbereiding op de begroting 2025 zijn twee brieven ontvangen die onze financiering direct kunnen gaan raken. Ten eerste de aankondiging van het Provinciaal bestuur om een onderzoek te zullen starten naar de besparingsmogelijkheden in de bedrijfsvoeringskosten. Met name huisvesting, management en staf. Ten tweede een gezamenlijke brief namens alle gemeentelijke deelnemers waarin wordt aangekondigd dat gemeenten de komende jaren fors zullen inboeten op hun financiële uitgangspositie. Zij vragen expliciet om met een kritische blik te kijken naar de begroting 2025 en verder. Dit beeld wordt bevestigd in enkele zienswijzen die ontvangen zijn als reactie op de Kadernota.

U zult verderop in dit programma teruglezen wat wij denken te kunnen doen om u maximaal tegemoet te komen en inhoud te geven aan deze oproepen zonder af te wachten wat een eventueel onderzoek gaat brengen. Effectief betekent dit dat wij de kosten voor onze deelnemers met bijna 1,4 miljoen weten terug te dringen. Hiervan komt 0,5 miljoen ten laste van de bedrijfsvoeringskosten.

Het InterBestuurlijk Programma versterking VTH-stelsel wordt in de loop van 2024 afgerond. Voor de ODBN is zoals voor alle OD's nog onzeker wat besluitvorming i.h.k.v. het IBP voor consequenties gaat hebben. Wij gaan er derhalve vanuit dat mogelijke gevolgen wel bekend zullen zijn bij aanvang van het begrotingsjaar 2025. Mogelijke consequenties zullen, indien noodzakelijk, in de eerste bestuursrapportage 2025 worden verwerkt.

3.1 Productiviteit vs declarabiliteit

Als gevolg van technologische ontwikkelingen zien we dat we processen met robotisering en data-analyse steeds efficiënter en effectiever kunnen inrichten. Dat is een zeer welkome ontwikkeling in de steeds krapper wordende arbeidsmarkt en schaarser wordende middelen. Echter zijn dit wel kosten die zich op een andere manier vertalen in de begroting omdat deze niet direct aan een zaak zijn toe te schrijven. De inspanning vraagt wel personele inzet maar kan niet gerelateerd worden aan een zaak en/of deelnemer. Het dient het collectief belang. De out of pocket kosten zijn veelal binnen de overhead op te vangen echter de personele inzet niet of heeft een onterecht effect op het aandeel personele overhead terwijl deze direct gerelateerd zijn aan het primair proces. Brengen we deze wel ten laste van het primair proces dan heeft dit gevolgen voor de declarabiliteit en dus een opwaarts effect op het tarief. Daarom presenteren we vanaf dit begrotingsjaar zowel de productiviteit als de declarabiliteit. Productiviteit zijn alle uren die we maken in het belang van onze VTH-taken. Dit betreffen zowel declarabele uren als uren die niet direct te koppelen zijn aan een zaak of toe te wijzen zijn aan een opdrachtgever. Declarabele uren zijn uren die direct gerelateerd zijn aan een zaak of opdrachtgever en daar ook gedeclareerd worden.

Voor begrotingsjaar 2025 zijn daarom 6 fte meer ten laste gebracht aan het primair proces en zijn verrekend in het tarief van 2025.

3.2 Arbeidsmarkt

De Arbeidsmarkt blijft een zorgelijk thema. Lukte het voorheen nog redelijk tot goed om vacatures ingevuld te krijgen zien we nu dat het niet altijd meer lukt. Dit terwijl de omvang van de opdracht aan de ODBN de afgelopen jaren groeide, in 2025 stabiliseert het uren aantal.. Tot en met 2022 zijn we erin geslaagd onze organisatie mee te laten groeien. Soms met enige vertraging. In 2023 is de bezetting voor het eerst gedaald wegens tekorten op te arbeidsmarkt. De tekorten aan capaciteit doen zich nu voor in alle disciplines. Dit betekent dat het kunnen realiseren van de opdracht steeds onzekerder wordt.

We blijven continu werven en zelf opleiden. Echter ook daaraan zijn grenzen voor de bestaande organisatie. We blijven zoeken naar een verantwoorde balans van ervaren, medior en junior medewerkers.

Daarnaast blijven we inzetten op verdere digitalisering en uniforme werkwijzen en werkafspraken om maximale efficiency te bereiken. Dit alles sluit niet uit dat er keuzes gemaakt moeten gaan worden wat wel en niet opgepakt kan worden. We zijn er tot op heden redelijk in geslaagd onze personele capaciteit te laten groeien. Dit heeft echter wel gevolgen voor de productiviteit die bij nieuwe medewerkers in aanvang nu eenmaal wat lager ligt.

3.3 CAO-ontwikkelingen

De cao 2024 loopt tot en met het eerste kwartaal 2025. De effecten van het cao-akkoord 2024 zijn meegenomen in de basis voor de berekening van het tarief 2025. In vergelijking met het gehanteerde loonindex blijkt deze voor 2024 feitelijk een fractie lager te zijn uitgekomen. Dit is gecorrigeerd in de tariefberekening voor 2025. Voor 2025 is uitgegaan van de Macro Economische Verkenningen (MEV) van het Centraal Planbureau (CPB) zijnde 5,3% loonindex, conform bestaand beleid. Het betreft de gegevens die het CPB heeft gepresenteerd in augustus 2023.

3.4 Prijsontwikkeling

Ook voor de prijsstijgingen hebben we, conform bestaand beleid, de MEV aangehouden. In de nieuwe MEV zijn voor de jaarschijven van 2023 en 2024 lagere indexeringen opgenomen dan waar wij vanuit zijn gegaan in de Begroting 2024. Deze bijstellingen zijn in de berekening van het tarief 2025 verwerkt. Voor het jaar 2025 is in de MEV een prijsindexering van 2% opgenomen, deze wordt in de begroting 2025 gebruikt.

3.5 Overige financiële ontwikkelingen

De afgelopen jaren heeft de ODBN zwarte cijfers kunnen presenteren. Dit is het gevolg van het beter in control zijn maar ook door de groei van de organisatie. Een effect van de organisatiegroei is dat meer startende medewerkers op de arbeidsmarkt en zij-instromers onderaan de loonschalen instromen. Wij begroten op het maximum van de schaal waardoor de feitelijke lasten structureel achterblijven bij de begrote lasten. Daarnaast ontstaat er door de groei meer ruimte ter dekking van de overhead. De overhead heeft de laatste jaren niet evenredig mee hoeven groeien met de omvang van het primair proces waardoor ook in de beschikbare middelen voor de overhead structureel ruimte is ontstaan.

Al met al zien we mogelijkheden om het tarief structureel naar beneden bij te stellen. Dat doen we door niet meer te begroten op het maximum van de loonschaal trede 11 maar op trede 10. Dit levert begrotingstechnisch een lasten besparing op van € 2,74 per uur.

Indirect heeft dit ook effect op de beschikbare middelen voor de overhead omdat deze afhankelijk zijn van de omvang van het primair proces. Budget t.b.v. de overhead mag maximaal 34% van de totale omzet bedragen. Met het verlagen van het tarief daalt ook de omzet en dus het budget voor de overhead. Dit leidt eveneens tot een kostenbesparing.

Meebewegen in een beweeglijke leefomgeving

Behalve dat we de loonsom naar beneden bijstellen kunnen we ook de KPI'S m.b.t. de bedrijfsvoering aanpassen. De omvang van de overhead groeit namelijk niet evenredig mee met de omvang van het primair proces. De KPI voor de totale overhead wordt daarom naar beneden bijgesteld evenals de verhouding overhead personeel t.o.v. formatie in het primair proces. Ook dit levert een voorcalculatorisch voordeel op.

Al met al kunnen we een kostenbesparing presenteren van bijna 1,4 miljoen wat zich vertaalt in een structurele korting op het tarief € 4,54 ten opzichte van het gepresenteerde tarief in de kadernota 2025. Hiervan komt 0,5 miljoen ten laste van de overhead.

We zijn ons er wel van bewust dat hierin enig risico wordt genomen, namelijk de relatie van de opdracht. Indien we ver van de verwacht realisatie afwijken kan er een dekkingsprobleem ontstaan voor de overhead. We hebben hiertoe een risico opgenomen in de risicotabel ('niet realiseren opdrachtvolume').

3.6 Incidentele korting

In 2023 kregen we een financiële meevaller door de plotselinge rentestijging. Gezien de grote reservepositie van de ODBN leverde dit een groot incidenteel voordeel op.
Eerder was er nauwelijks een rente-effect op onze begroting en derhalve verwaarloosbaar. Dat is nu veranderd. Inmiddels is het effect van de rentebaten zodanig dat dit effect heeft op ons nacalculatorisch tarief.

Wij vinden het belangrijk om u een structureel tarief te kunnen presenteren op basis van bestendig beleid waarvan de berekening navolgbaar en de tarief ontwikkeling enigszins voorspelbaar is. Indien we de onzekere factor van de renteontwikkeling structureel in de berekening van het tarief meenemen, gaat ons tarief mee fluctueren met de renteontwikkelingen. Daarnaast zullen ook balansmutaties van invloed zijn. Toch willen we dit incidentele rentevoordeel terug laten komen in het tarief.

Daarom maken we onderscheid tussen het structureel tarief dat conform bestendig beleid wordt berekend en een incidenteel tarief. In het incidenteel tarief wordt in het eerste begrotingsjaar een korting gegeven o.b.v. de verwachte rentebaten. Voor 2025 gaan we dan uit van een incidentele korting van € 1,89 op het structureel uurtarief.

Wat mag het kosten?

PROGRAMMA BEDRIJFSVOERING BEDRAGEN X € 1.000,-	REKENING 2023	BEGROTING 2024	BEGROTING 2025
Personeel en inhuur	5.945	7.340	**8.298**
Opleidingen en loopbaanbegeleiding	463	930	**958**
Dienstreizen / woon-werk	413	450	**444**
Overige personele kosten	380	514	**507**
Organisatie	153	368	**363**
Huisvesting	679	800	**789**
Kantoorkosten	100	213	**210**
Informatisering / automatisering	2.182	2.013	**1.986**
Vervoermiddelen	47	72	**71**
Externe deskundigheid	184	273	**270**
Overige lasten	3.582	677	**105**
SUBTOTAAL BEDRIJFSVOERING	**14.128**	**13.651**	**14.001**
Onvoorzien	0	100	**100**
TOTAAL LASTEN	**14.128**	**13.751**	**14.101**
Rentebaten	816	0	**562**
Personeel en inhuur	247	0	**0**
Overige baten	3.475	0	**0**
TOTAAL BATEN	**4.538**	**0**	**562**
SALDO	**-9.590**	**-13.751**	**-13.539**

Toelichting

De lasten van het programma Bedrijfsvoering hebben betrekking op de uren van de medewerkers die ondersteunend zijn aan het primaire proces. Daarnaast gaat het om de organisatie brede kosten zoals deze in bovenstaande tabel zijn opgenomen.

Taakvelden

Om op landelijk niveau begrotingen van overheidsorganisaties te kunnen aggregeren is door het Rijk een uniforme set van taakvelden vastgesteld. De activiteiten uit het programma Individuele Dienstverlening hebben betrekking op:

Taakveld 0.1	➜	Bestuurskosten
Taakveld 0.4	➜	Overhead
Taakveld 0.5	➜	Treasury
Taakveld 0.8	➜	Overige baten en lasten

Paragrafen

1 Paragraaf Weerstandsvermogen & risicobeheersing

Algemeen

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing geeft inzicht in de robuustheid van de financiële positie van de omgevingsdienst. In deze paragraaf wordt weergegeven in welke mate de dienst in staat is om onvoorziene, financiële tegenvallers op te vangen zonder dat daarvoor het bestaande beleid veranderd hoeft te worden. Om dit te kunnen beoordelen, is inzicht nodig in het beschikbare weerstandsvermogen en in de omvang en de achtergronden van de aanwezige risico's.

Inventarisatie weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover de dienst beschikt om de onverwachte financiële tegenvallers te dekken zonder het bestaande beleid aan te moeten passen. Voor de ODBN geldt dat de beschikbare weerstandscapaciteit gevormd wordt door de Algemene reserve. Andere reserves worden niet meegenomen omdat deze door het Algemeen Bestuur voorzien zijn van een specifieke bestemming.

Risicobeheersing

De ODBN streeft ernaar om risico's zoveel mogelijk te ondervangen door het treffen van beheersmaatregelen, de benodigde verzekeringen af te sluiten en/of buffers te vormen voor niet voorzienbare financiële tegenvallers. In het overzicht Reserves en Voorzieningen kunt u de diverse posten en hoogten van de bedragen lezen.

Inventarisatie risico's

Nieuw risico

Niet halen declarabiliteit

In dit 'nieuwe' risico zijn een aantal risico's uit de vorige inventarisatie samengevoegd. De risico's 'Externe ontwikkelingen', 'Hoger ziekteverzuim', 'Krappe arbeidsmarkt' hebben allemaal hetzelfde gevolg namelijk een daling van de declarabiliteit van de organisatie. Wanneer de declarabiliteit niet gehaald wordt, ontstaat er een dekkingsprobleem in de begroting. Dit risico heeft een grote impact op het benodigde weerstandsvermogen. Het is het grootste financiële risico dat de ODBN definieert.

Gestegen risico's

Ontbreken cao voor 2025

In de vorige risico-inventarisatie was een risico opgenomen voor het niet bekend zijn van de cao voor het jaar X+1. Dit risico blijft in deze risico-inventarisatie bestaan aangezien er nog geen cao is voor 2025. In de risicoberekening is uitgegaan van een totale impact op de loonsom die 1% hoger uitvalt dan de voorspellingen van het CPB. Door de grote omvang van de loonsom in onze begroting valt daarmee dit risico circa € 37.000,- hoger uit dan in de vorige risico-inventarisatie.

Niet-toegankelijke ICT-omgeving

Ontbreken cao voor 2025

In de vorige risico-inventarisatie was een risico opgenomen voor het niet bekend zijn van de cao voor het jaar X+1. Dit risico blijft in deze risico-inventarisatie bestaan aangezien er nog geen cao is voor 2025. In de risicoberekening is uitgegaan van een totale impact op de loonsom die 1% hoger uitvalt dan de voorspellingen van het CPB. Door de grote omvang van de loonsom in onze begroting valt daarmee dit risico circa € 37.000,- hoger uit dan in de vorige risico-inventarisatie.

Meebewegen in een beweeglijke leefomgeving

Niet-toegankelijke ICT-omgeving

We zien de complexiteit en digitale afhankelijkheid van de organisatie toenemen. Door de maatschappelijke relevantie van het werk van de Omgevingsdienst bestaat er ook de kans op een digitale aanval waardoor de dienstverlening van de organisatie plat komt te liggen. Jaarlijks wordt er veel aandacht besteed aan de digitale veiligheid en de vaardigheid van medewerkers. Doordat het risico op het platliggen als gevolg van een digitale aanval nu ook in het risico is meegenomen, is dit risico gestegen ten opzichte van voorgaande inventarisaties.

In afwijking van het beleid hebben we hier wel een afwijkende risico-inschatting opgenomen. Het beleid kent een inschatting van 25%, 50% of 75%. Op basis van de maatregelen die getroffen zijn is 25% een te grote kans met een onevenredig grote impact op de benodigde weerstandscapaciteit, daarom hier uitgegaan van een kans van 5%.

Verlaagde risico's

Onevenredige stijgende inhuur tarieven

Dit risico gaat over de stijging van de kosten voor externe inhuur die niet meer binnen de indexering van onze loonsom bekostigd kan worden. Vergeleken met het vorige peilmoment is de impact van dit risico verlaagd. In de begroting 2024 en 2025 zijn behoorlijke loonindexeringen opgenomen. Daarmee is de financiële impact van de risico verlaagd van € 200.000 naar € 69.000.

Onrust in de wereld leiden tot prijsstijgingen

Dit risico gaat over de snel stijgende kosten voor uitgaven in de bedrijfsvoering die niet opgevangen kunnen worden binnen de prijsindexering van de begroting. In de begroting 2024 en 2025 zijn de prijsindexeringen conform de voorspellingen van het CBS opgenomen. Daarmee verwachten we dat de impact van sterk stijgende prijzen beperkt kan worden.

Verdwenen risico's

Externe ontwikkelingen

Dit risico ging over de impact die externe ontwikkelingen op de organisatie hebben. Doordat wijzigingen van hogere overheidsorganen en uitspraken van rechtbanken zich snel opvolgden, wordt in de organisatie veel tijd besteed aan het monitoren en vertalen van deze ontwikkelingen naar de praktijk van de ODBN. Dit zijn uren die vaak niet gefactureerd kunnen worden bij een opdrachtgever. Daarmee verhoogde dit de druk op de declarabiliteit. Dit risico is in deze jaarrekening samengevoegd in het nieuwe risico 'Niet halen declarabiliteit'.

Hoger ziekteverzuim dan begroot

Bij het opstellen van de begroting gaan we uit van een verwacht ziekteverzuim percentage van 5,5%. Wanneer dit percentage hoger ligt, heeft dit invloed op de declarabiliteit van de organisatie. Daarom is dit risico samengevoegd in het nieuwe risico 'Niet halen declarabiliteit'.

Krapte op de arbeidsmarkt
De krapte op de arbeidsmarkt leidt ertoe dat er meer wisselingen van personeel zijn dan we graag zouden willen zien. Er stromen nog steeds nieuwe medewerkers in maar niet meer in de omvang van afgelopen jaren. We zien wel dat de mensen die we vinden steeds meer inwerktijd vragen om op vlieghoogte te brengen. Dit heeft impact op de declarabiliteit van de nieuwe medewerker, maar ook van collega's die inwerken. Dit risico is samengevoegd in het nieuwe risico 'Niet halen declarabiliteit'.

Uitstel invoering Omgevingswet
Het uitstellen van de Omgevingswet heeft invloed gehad op de beschikbare opleidingsuren en budgetten. Aangezien de Omgevingswet per 1 januari 2024 in werking is getreden lopen we geen risico op uitstel meer en is dit risico niet meer opgenomen in ons risicoprofiel.

Concept cao
Bij het opstellen van de begroting 2024 was er nog geen definitieve cao voor 2023. In de onderhandelingen tussen werkgevers en bonden was het verschil ook vrij groot. De impact die de nieuwe cao op de begroting kon hebben was daarmee fors. Voor 2024 geldt dat er een nieuwe vastgestelde cao is. Doordat we nu weten wat het effect van de cao is, kan dit risico voor de begroting vervallen.

Weerstandsratio

De weerstandsratio wordt bepaald door de beschikbare weerstandscapaciteit te delen door de benodigde weerstandscapaciteit.

Opbouw van de weerstandsratio

NAAM	BEGROTING 2025	JAARREKENING 2023
Algemene reserve op 01-01	€ 1.852.238	€ 1.852.238
Risicoprofiel	€ 1.735.000	€ 1.735.000
WEERSTANDSRATIO	**1,07**	**1,07**

Financiële kengetallen

In onderstaande paragraaf zijn de financiële kengetallen opgenomen die op grond van artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording moeten worden opgenomen. Kengetallen die voor de ODBN niet van toepassing zijn, zijn achterwege gelaten.

FINANCIËLE KENGETALLEN	VERLOOP FINANCIËLE KENGETALLEN					
	REKENING 2023	BEGROTING				
		2024	2025	2026	2027	2028
Netto schuldquote	-22%	-22%	-22%	-21%	-22%	-21%
Netto schuldquote voor alle verstrekte leningen	-22%	-22%	-22%	-21%	-22%	-21%
Solvabiliteitsratio in %	43%	41%	42%	41%	41%	41%
Structurele exploitatieruimte	5,1%	0,4%	0,3%	0,0%	0,0%	0,0%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Netto schuldquote:
De netto schuldquote geeft aan of de ODBN in staat is de schulden terug te betalen waarvoor zij volledig zelf aan de lat staat. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de ODBN ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Hoe lager dit percentage is, hoe minder de schuldenlast op een organisatie drukt. De ODBN heeft geen langlopende leningen, alleen kortlopende openstaande crediteuren. Daarmee is er weinig druk op de exploitatieruimte voor het voldoen aan de schuldenverplichting en geeft het een indruk van de goede financiële uitgangspositie voor de ODBN.

Solvabiliteitsratio:
Deze ratio geeft weer in welke mate de ODBN in staat is op 'langere' termijn aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Dit wordt berekend op basis van het eigen vermogen en de bezittingen van de ODBN. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de ODBN. Voor de ODBN geldt dat er geen langlopende schulden zijn. Bedrijfsmatig wordt een bedrijf als financieel gezond gezien, wanneer de solvabiliteit tussen de 25% en 40% ligt. De ODBN valt met een solvabiliteit van 42% ruimschoots boven deze richtlijn. In het gemeenschappelijke toezichtskader van de Provincie wordt voor gemeenten het percentage van 50% gehanteerd voor de meest gezonde organisaties. Met 42% solvabiliteit scoren we hoog in de 2e categorie van bedrijven. Vooral de bestemmingsreserve ISV en voorzieningenpositie stortplaats Voorste Heide hebben invloed op dit percentage.

Structurele exploitatieruimte:
Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, door de structurele baten en structurele lasten te vergelijken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken. In 2023 was de realisatie ruim 5,1%, dit komt deels voort vanuit het rekeningresultaat, deels vanuit de structurele korting op het tarief die vanaf de begroting 2023 verwerkt is. De structurele exploitatieruimte in 2025 van 0,3% geeft aan dat de verhouding tussen structurele lasten en de structurele dekking hiervoor goed geregeld is.

Conclusie
Op basis van de financiële kengetallen is te stellen dat de financiële uitgangspositie van de ODBN als goed en stabiel te kwalificeren is..

2 Paragraaf Financiering

Algemeen

Bij de inwerkingtreding van de Wet Financiering decentrale overheden (FIDO) is het opnemen van een financieringsparagraaf in de begroting en in de jaarrekening voorgeschreven. Met deze paragraaf wordt beoogd de transparantie van het treasurybeleid en -beheer te vergroten en meer inzicht te geven in de (financierings-)risico's en de beheersing daarvan.

In het Besluit Begroting en Verantwoording is neergelegd dat de financieringsparagraaf in elk geval de beleidsvoornemens voor het risicobeheer van de financieringsportefeuille dient te bevatten. Onder risico's worden in dit verband verstaan: renterisico's, liquiditeitsrisico's, koersrisico's, kredietrisico's en voor zover ter zake valutarisico's.

Renterisico
Het renterisico kan worden gedefinieerd als de mate waarin het saldo van de rentelasten en rentebaten verandert door wijziging in het rentepercentage op leningen en uitzettingen met een rente typische looptijd van één jaar of langer. Bij de inwerkingtreding van de Wet FIDO is het begrip 'renterisico-norm' ingevoerd. Uitgangspunt hierbij is om zoveel mogelijk spreiding in de looptijden van leningen aan te brengen. De wettelijk vastgestelde renterisico-norm van 20% houdt in dat in enig jaar de aflossing van de lange schuld niet hoger mag zijn dan 20% van het begrotingstotaal.

De ODBN heeft op dit moment geen leningen met een looptijd van één jaar of langer. Hiermee voldoen wij automatisch aan de deze renterisico-norm. Ook geeft de huidige financieringspositie geen aanleiding om in de komende jaren langlopende geldleningen af te sluiten, zodat we in dat kader ook geen renterisico lopen. Ook voor de investeringen die we doen hebben we geen leningen nodig. Daarom worden er aan investeringen ook geen rente toegerekend.

Kasgeldlimiet

Bij de financiering van de activiteiten van de ODBN worden alle activiteiten als één geheel beschouwd. Dit houdt in dat bij het bepalen van de financieringsbehoefte alle inkomsten en uitgaven betrokken worden. De achterliggende gedachte daarbij is dat tijdelijke overschotten van de ene activiteit een andere activiteit kunnen financieren. Deze wijze van financieren wordt ook wel aangeduid als 'totaalfinanciering'. Hierdoor worden de rentekosten beperkt.

Voor het bepalen van de liquiditeitspositie is de zogenaamde kasgeldlimiet belangrijk. Hieronder wordt verstaan het bedrag dat maximaal als kasgeld mag worden opgenomen. Dit bedrag wordt berekend door middel van een door het Ministerie van Financiën vastgesteld percentage van 8,2%, te vermenigvuldigen met het totaal van de jaarbegroting van de ODBN bij aanvang van het jaar. Bij overschrijding van deze limiet moet er in langlopende financieringsmiddelen worden voorzien. Voor de berekening van de kasgeldlimiet is een modelstaat voorgeschreven. Hieronder is deze staat volgens de laatst bekende gegevens ingevuld.

Voor het kasgeldlimiet volgen wij in samenspraak met de accountant, de definities van de Wet FIDO. In de definitie komen enkel en alleen bank, kas en aanverwante liquide middelen terug. Voor de vlottende schuld hanteert de wet FIDO het volgende: 1. de opgenomen gelden met een oorspronkelijke rentetypische looptijd van korter dan één jaar; 2. de schuld in rekening-courant; 3. de voor een termijn van korter dan één jaar ter bewaring in de kas gestorte gelden van derden, en; 4. de overige geldleningen die geen onderdeel uitmaken van een vaste schuld. Omdat het bij de ODBN openstaande crediteuren betreft heeft zij vanwege deze reden geen vlottende schulden volgens de definitie van de wet FIDO in de berekening voor het kasgeldlimiet.

UITVOERINGSREGELING FIDO	VLOTTENDE SCHULD	VLOTTENDE MIDDELEN	NETTO VLOTTENDE SCHULD OF OVERSCHOT
A. Gemiddeld vlottend overschot		**€ 18.630.800**	**€ -18.630.800**
B. Berekening kasgeldlimiet			**€ 3.120.423**
Begrotingstotaal			€ 38.053.939
Percentage regeling			8,2%
C. Ruimte onder kasgeldlimiet			**€ -21.751.223**
Gemiddeld vlottend overschot (A)			€ -18.630.800
Kasgeldlimiet (B)			€ 3.120.423

Volgens bovenstaande berekening bedraagt de kasgeldlimiet voor 2025 totaal € 3.120.423 voor de ODBN. De ruimte onder kasgeldlimiet bedraagt € 21.751.223. Het aantrekken van kasgeld is niet aan de orde.

Renteresultaat Treasury

	OMSCHRIJVING | BEDRAGEN X € 1.000,-	BEDRAG
a	Externe rentelasten over korte en lange financiering	€ 0
b	Externe rentebaten	€ 562.000
	SALDO EXTERNE RENTELASTEN	**-/- € 562.000**
d	Interne eigen rente	€ 0
e	Toerekening rente via renteomslag	€ 0
	RENTERESULTAAT OP TAAKVELD TREASURY	**-/- € 562.000**

Rentebaten

Gezien de rentestijging in 2023 en de huidige renteontwikkelingen heeft de ODBN voor 2025 incidentele rentebaten geraamd voor een bedrag van € 562.000.

3 Paragraaf Bedrijfsvoering

Mens & Organisatie

Waar we in 2024 verder gaan met het invoeren van diverse initiatieven vanuit onze drie strategische HR-pijlers (pro-actieve arbeidsmarktbenadering, permanente educatie en duurzame inzetbaarheid), zijn we in 2025 dagelijks aan het werk met deze nieuwe tools en werkwijzen.

Op de arbeidsmarkt zijn we nadrukkelijker aanwezig, omdat we aansluiten bij de landelijke naamsbekendheid campagne vanuit ODNL. Aanvullend hierop zijn onze eigen arbeidsmarktinitiatieven actief.

Het Learning Management Systeem (LMS) is operationeel om opleidingsinitiatieven toegankelijker te maken voor medewerkers. Met behulp van beschikbare opleidingsdata uit het LMS kunnen we het opleidingsaanbod blijven verbeteren. Ook draagt dit systeem bij aan inzicht rondom de VTH kwaliteitscriteria.

Op het gebied van duurzame inzetbaarheid hebben we afgelopen jaren grote verbeterslagen gemaakt, maar was de onderlinge samenhang tussen initiatieven beperkt. Dankzij het overkoepelende duurzame inzetbaarheidsbeleid, werken de diverse onderdelen in 2025 meer in samenhang met elkaar en is de vindbaarheid voor medewerkers groter.

Meebewegen in een beweeglijke leefomgeving

CAO-ontwikkelingen

De huidige cao loopt van 1 januari 2024 t/m 31 maart 2025. Over een nieuwe cao voor 2025 wordt nog niet onderhandeld dus is het nog niet duidelijk wat de impact gaat zijn. In deze begroting is uitgegaan van een 5,3% loonindexatie op basis van macro-economische beschouwingen van het CPB van september 2023. In de huidige cao is wel opgenomen dat alle medewerkers vanaf 1 januari 2025 recht hebben op een extra bovenwettelijke vakantiedag. De kosten hiervan zijn vertaald in de declarabiliteit voor 2025.

Ziekteverzuim

Waar we de afgelopen jaren hebben geïnvesteerd in het neerzetten van een sterke basis en intensivering van de verzuimbegeleiding werken we in 2025 volgens data gedreven verzuimmanagement. Dit helpt bij het herkennen van trends en tijdig inzetten van gepaste interventies. Door in eerdere jaren te investeren in managementvaardigheden zijn we beter in staat om vroegtijdig verzuimsignalen te herkennen bij medewerkers en het gesprek daarover aan te gaan.

Formatieomvang

De aanpassing van de opdrachtomvang en de cao 2024 hebben gevolgen voor de benodigde formatie. Ook de aanpassingen in de KPI's hebben gevolgen. In onderstaand overzicht is de benodigde formatieomvang opgenomen voor het realiseren van de geprognosticeerde opdrachten.

ARBEIDSMIX	JAARREKENING 2023	BEGROTING 2024	BEGROTING 2025	FTE IN %
Primair proces	216,6	245,1	250,1	78%
Overhead	63,5	73,2	70,5	22%
TOTAAL	**280,1**	**318,3**	**320,6**	**100%**

Communicatie

In 2025 richt communicatie zich op interne trots en externe aantrekkingskracht. Interne trots is iets wat collega's van de ODBN uitstralen. Zij hebben het gevoel van voldoening, betrokkenheid en verbondenheid met de ODBN. Deze trots uit zich ook ten aanzien van hun bijdragen aan en de prestaties van de ODBN als geheel. Dit draagt bij aan de externe aantrekkingskracht van de ODBN en vertaalt zich in de mate waarin de ODBN aantrekkelijk is voor externe belanghebbenden, zoals potentiële werknemers en onze deelnemers.

Met deze focus kunnen we proactief de juiste communicatiemiddelen op het juiste moment inzetten, passende bij de betreffende doelgroep.

Planning & Control

Voor 2025 zijn er geen grote veranderingen ten opzichte van de voorgaande jaren. De cyclus zoals deze in de wet en gemeenschappelijke regeling is vormgegeven zal worden gehanteerd.
Met de besparingen en de aanpassingen van de KPI's in deze begroting zal de monitoring op de (financiële) voortgang van de organisatie aangescherpt worden zodat mogelijke ontwikkelingen eerder gesignaleerd worden.

De overdracht van de rechtmatigheidsverantwoording heeft over het boekjaar 2023 tot onduidelijkheden geleid, zeker ook doordat de betreffende wet- en regelgeving niet tijdig aangepast bleek te zijn. Mogelijk gaat daarmee de volledige implementatie pas per boekjaar 2024 van kracht. Het uitstel zullen wij dan benutten voor de verdere professionalisering van de interne controlfunctie. Dit zal in 2025 ook nog een doorgroei kennen.

Klachtenafhandeling (bejegeningsklachten)

De omgevingsdienst is een overheidsorganisatie die zich net als gemeenten en provincies heeft te houden aan normen van behoorlijk gedrag in de contacten met inwoners en bedrijven. Klachten over gedrag van medewerkers en bestuurders worden op een informele manier opgepakt door de betrokken medewerker over wie geklaagd wordt, in afstemming met zijn of haar leidinggevende. Als de klacht niet tot tevredenheid van de klager wordt opgelost, vindt een formele klachtbehandeling plaats met in achtneming van de regels van de Algemene wet bestuursrecht. De directiesecretaris ziet toe op een correct verloop daarvan. In gevallen waarin de klager niet tevreden is over de formele klachtbehandeling, kan hij of zij de klacht in tweede instantie voorleggen aan de Nationale ombudsman. Het aantal bejegeningsklachten dat de ODBN ontvangt is zeer beperkt (enkele klachten per jaar).

Meebewegen in een beweeglijke leefomgeving

Informatisering en automatisering

De Omgevingswet is inmiddels van kracht. De ODBN heeft hiervoor een nieuwe VTH-applicatie in gebruik genomen. Hiermee is een goede basis gelegd voor doorontwikkeling in de VTH-keten, die het komende jaar plaats gaat vinden.
Daarnaast staat 2025 in het teken van de doorontwikkeling van de digitale werkplek van de ODBN. Hierbij worden diverse kernapplicaties tegen het licht gehouden om de digitale bedrijfsvoering te optimaliseren.

Informatieveiligheid

In een zich steeds verder digitaliserende wereld neemt de cybercriminaliteit hand over hand toe en bovendien steeds zwaardere vormen aan. Deze ongewenste ontwikkeling betekent dat het belang van informatieveiligheid en privacybescherming alleen maar toeneemt. De ODBN volgt de stand der techniek bij het nemen van maatregelen om onze data zo goed mogelijk te beschermen. Daarnaast wordt ruim aandacht besteed aan het scholen en voorlichten van onze collega's op het gebied van informatieveiligheid en privacybescherming.
Het Dagelijks Bestuur wordt over de stand van zaken binnen de ODBN jaarlijks geïnformeerd.

Informatiegestuurd werken

De ODBN heeft grote ambities ten aanzien van het informatiegestuurd werken, dat de basis moet vormen voor onze VTH-taken, maar ook voor onze bedrijfsvoering. Daartoe hanteren we enkele focuspunten:

Het verbeteren van onze datakwaliteit: de verbetering van datakwaliteit is een belangrijk aandachtspunt voor alle omgevingsdiensten, zoals beschreven in de doelstellingen van het Interbestuurlijk Programma Versterking VTH en het jaarlijkse rapport 'Omgevingsdiensten in Beeld'. Door te zorgen voor betrouwbare en bruikbare data leggen we een solide basis om informatiegestuurd werken verder in te bedden in onze organisatie. Het is belangrijk blijvend te investeren in technologieën en processen om de datakwaliteit te verhogen en slimme combinaties te maken met andere (externe) databronnen.

Het (door)ontwikkelen van dataproducten: Deze producten maken het gebruik van data tastbaar en creëren waarde voor de ODBN, opdrachtgevers en samenwerkingspartners. Denk hierbij aan hernieuwde inzichten voor het management, middelen om het VTH-werk efficiënter uit te voeren en het ontdekken van nieuwe inzichten die risicoprioritering kunnen aanscherpen.

Het versterken van de data-cultuur: Medewerkers worden zich meer bewust van het belang van data en gebruiken actief data(producten) bij het uitvoeren van hun werk. Het gebruik van dataproducten en de bewustwording van de opbrengsten van data, zal een positieve impact hebben op datakwaliteit en stimuleert ook verdere innovatie op het gebied van data.

4 Paragraaf wet open overheid

Inleiding

De Wet open overheid (Woo) is ingegaan op 1 mei 2022 en legt aan bestuursorganen een aantal verplichtingen op. Eén van deze verplichtingen betreft stimuleren van de openbaarheid. De wet vereist o.a. dat in begroting en jaarrekening wordt aangegeven hoe omgegaan wordt met de bepalingen uit de Woo. Daarmee wordt inzicht gegeven over de opgave waar we als ODBN voor staan.

In 2022 is een intern project Uitvoering Woo gestart om op een correcte en gestructureerde manier te voldoen aan de Woo. Dit project is meerjarig en staat onder leiding van een projectleider. Samen met het beknopte projectteam zorgt deze ervoor dat de ODBN voldoet aan deze wettelijke verplichting. Vanuit dit project zijn geen noemenswaardige of ongedekte kosten te verwachten.

Passieve openbaarmaking

De Wet open overheid is de opvolger van de Wet openbaarheid van Bestuur (Wob). De Woo kent op dit gebied de nodige veranderingen ten opzichte van de Wob, onder meer is de toegestane doorlooptijd voor het beantwoorden van Woo-verzoeken aangepast. Deze aanpassingen zijn doorgevoerd in onze processen. De ODBN ontving de afgelopen jaren gemiddeld 1 à 2 Woo-verzoeken per jaar.

We merken op dat Woo-verzoeken die wij in mandaat afhandelen namens onze deelnemers in deze begroting buiten beschouwing blijven. Voor die Woo-verzoeken geldt namelijk dat niet het Dagelijks Bestuur van de ODBN het bevoegde bestuursorgaan is, maar het college van de deelnemer namens wie wij dit Woo-verzoek hebben afgehandeld.

Actieve openbaarmaking

De Woo stelt de verplichting om elf benoemde informatiecategorieën actief te publiceren op een zelf te bepalen platform dat wel publiekelijk toegankelijk moet zijn. Deze verplichting geldt niet voor alle elf categorieën tegelijk: deze worden gefaseerd verplicht na Koninklijk Besluit.

De ODBN maakt de verplichte informatiecategorieën actief openbaar, voor zover relevant. Dit gebeurt via de eigen website of via **www.officiëlebekendmakingen.nl**. Woo-verzoeken worden gepubliceerd op onze website en tevens via **www.overheid.nl** (de Woo-index) ontsloten.

De Woo verplicht overheidsorganisaties maatregelen te treffen ten behoeve van het duurzaam toegankelijk maken van digitale documenten. Dit is een continu aandachtspunt binnen de ODBN en onderdeel van de reguliere visie, beleidskeuzes en activiteiten. We maken daarbij gebruik van de instrumenten uit het VNG-programma 'Grip op informatie'.

5 Paragraaf verbonden partijen

Verbonden partijen zijn gemeenschappelijke regelingen, stichtingen, verenigingen en vennootschappen waarin de ODBN een bestuurlijk en financieel belang heeft.

Bestuurlijk belang
Betreft zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht.

Financieel belang
Betreft een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is als de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Bij deelname in een vennootschap betreft het financiële belang het bezit van aandelen en het ontvangen van bijbehorend dividend.

De ODBN is per 1 juli 2019 aangesloten bij het Bureau Inkoop en Aanbesteding Zuidoost-Brabant (Bizob). Daarmee is Bizob, volgens de letter van de wet, de enige officiële verbonden partij van de ODBN. In onderstaande overzicht wordt nader ingegaan op de verbonden partij "Bizob".

PROGRAMMA 3 BEDRIJFSVOERING

1. STICHTING BUREAU INKOOP EN AANBESTEDING ZUIDOOST-BRABANT

Publiek Belang	Inkoopuitgaven maken een zeer groot deel uit van de jaarlijkse begroting. Door samenwerking kunnen organisaties hun inkoop professionaliseren. Daarnaast vertaalt de kwaliteit van inkoop zich direct in de kwaliteit van producten, diensten en werken. Goed ingerichte inkoopprocessen vergroten het vertrouwen van de samenleving in de manier waarop gemeenschapsgeld wordt besteed.
Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij	De gewijzigde Aanbestedingswet 2012 (Aw 2012) laat voldoende ruimte over om eigen beleid te voeren op het gebied van inkopen en aanbesteden. Het inkoop- en aanbestedingsbeleid waarborgt de naleving van wet- en regelgeving, een doelmatige inkoop en bestuurlijke integriteit. Het inkoopbeleid gaat uit van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur: openheid, objectiviteit en zorgvuldigheid. Door gebruik te maken van objectieve voorwaarden, kunnen gemeenten de keuze voor een leverancier verantwoorden. Deze helderheid biedt ook voordelen voor ondernemers, die weten waar ze aan toe zijn.
Partijen	Diverse gemeenten en andere publiekrechtelijke lichamen.
Bestuurlijk belang	Een bestuurslid van de ODBN wordt aangewezen om ODBN te vertegenwoordigen in de vergadering van aangeslotenen van BIZOB.
Financieel belang	De ODBN draagt jaarlijks bij aan de exploitatie van Bizob via een bedrag per afgenomen dag. De bijdrage voor 2024 is geraamd op € 74.750,-.
Financiële informatie	**Eigen vermogen:** per 1-1-2022 € 1.405.075,64 per 31-12-2022 € 976.745 (inclusief resultaat 2022) **Vreemd vermogen:** per 1-1-2022: € 1.139.796,54 per 31-12-2022: € 1.209.552,08 **Resultaat 2022:** € 613.915,05
Eventuele risico's	Niet van toepassing

In bovenstaande tabel zijn de cijfers over 2022 opgenomen. De gegevens over 2023 zijn nog niet bekend.

Daarnaast kent de ODBN de volgende organisaties waarmee een intensieve samenwerkingsrelatie wordt onderhouden:

- De deelnemers van ODBN: de 10 gemeenten (Gemeente Bernheze, Gemeente Boekel, Gemeente Boxtel, Gemeente Maashorst, Gemeente Meierijstad, Gemeente Land van Cuijk, Gemeente Oss, Gemeente 's-Hertogenbosch, Gemeente Sint-Michielsgestel en Gemeente Vught) in de regio Noordoost-Brabant en de provincie Brabant.
- De twee collega-omgevingsdiensten die actief zijn binnen Noord-Brabant; de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB) en de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB).
- De samenwerkingspartners in het kader van Samen Sterk in Brabant (SSiB); te weten Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Brabant Landschap, Brabant Water, Evides, Waterschap Aa en Maas, Waterschap De Dommel, Waterschap Brabantse Delta en Waterschap Rivierenland.
- Omgevingsdienst NL, dit is de vereniging van de omgevingsdiensten in Nederland. Voor het lidmaatschap wordt een contributie betaald, er wordt expertise ingewonnen bij de ODNL maar ook expertise geleverd, tevens zijn er projecten die voor de ODNL uitgevoerd worden. Verder lopen een aantal subsidiestromen via Omgevingsdienst NL naar de omgevingsdiensten.

Niet van toepassing zijnde paragrafen

Voor de ODBN zijn de onderstaande, in de het BBV voorgeschreven, paragrafen niet van toepassing:

- Paragraaf Lokale Heffingen
- Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen
- Paragraaf Grondbeleid.

II Financiele Begroting 2025

Samen werken aan een schone en veilige leefomgeving, nu en in de toekomst

Financiële samenvatting

Op 13 december 2023 is de kadernota 2025 vastgesteld door het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN). Deze vormt de basis voor de begroting 2025. Het meerjarenperspectief van deze begroting is sluitend. In deze begroting zijn de kaders vertaald uit de kadernota 2025. De begroting 2025 kent beperkt aanpassingen op het beleid. De bestaande budgetten zijn geïndexeerd met de index conform het CPB. De urenraming, met de daarbij horende formatie, is bijgesteld op basis van de gewijzigde declarabiliteit, gemeentelijke conceptwerkprogramma's 2025 en de herziene provinciale opdracht 2025.

In de kadernota 2025 hebben we de ontwikkelingen rondom de cao 2024 geschetst. Op het moment van vaststellen van de Kadernota was er nog geen zicht op een akkoord tussen de werkgeversorganisatie en de vakbonden. Inmiddels ligt er een onderhandelingsakkoord, deze is verwerkt in deze begroting. Voor 2025 is er nog geen cao, daarom is voor de lonen nog gewerkt met de indexering conform het CPB.

Een onderdeel van het nieuwe cao-akkoord is de toekenning van 1 extra verlofdag ten opzichte van de 7 bovenwettelijke dagen die de vorige cao toekende. Dit heeft tot gevolg dat we de declarabiliteit verder neerwaarts hebben moeten bijstellen, met als gevolg dat declarabiliteitsnorm daalt naar afgerond 1.294 in 2024.

Dit leidt niet alleen tot een verhoging van het tarief, maar ook tot een hogere benodigde formatie omdat hetzelfde werk met meer mensen uitgevoerd moet worden. In de krappe arbeidsmarkt vergroot dit de druk op het invullen van de vacatures.

In deze begroting is gerekend met ruim 319.000 uren. Dit is een beperkte daling van 2.000 uren ten opzichte van de begroting 2024. Het gemeentelijke werkprogramma laat een lichte stijging zien, terwijl de provinciale opdracht een lichte daling vertoont. De lichte daling in uren vertaalt zich, conform bestaande systematiek, in een bijstelling van het aantal benodigde fte's in het primaire proces waarbij we ook de formatie van de overhead meestijgen. Om in te kunnen blijven spelen op de ontwikkelingen en eventuele wijzigingen hanteren we een flexibele schil van maximaal 20%. Hiermee blijven we in staat om in te spelen op actuele ontwikkelingen en het bedrijfsrisico bij minder opdrachten af te dekken.

Tijdens de Burap van 2023 hebben we geadresseerd dat als gevolg van een toenemende begrotingsomvang, de dekking voor de overhead evenredig toeneemt. In de kadernota 2025 hebben we aangegeven dat we in aanloop naar de begroting van 2025 zouden onderzoeken welke maatregelen getroffen kunnen worden om de structurele begrotingsruimte in het tarief van 2025 te vertalen. In programma 3 Bedrijfsvoering zijn de genomen maatregelen toegelicht. In de begroting van 2025 zijn deze maatregelen in het tarief van 2025 verwerkt, deze worden in hoofdstuk 1 onderdeel 3.5/ 3.6 en hoofdstuk 2 onderdeel Tariefontwikkeling verder uitgediept.

De afname in de declarabiliteit leidt tot een grotere vraag naar mensen. In de huidige krappe arbeidsmarkt is en blijft het een uitdaging om genoeg geschoolde mensen te vinden en te behouden. Vanuit de ODBN zetten we op vele zaken in om een aantrekkelijke werkgever te zijn en te blijven om zo ons personeelsbestand op peil te houden. Als de ontwikkeling van het moeten werven van veel nieuwe medewerkers in 2024 zich voort blijft zetten, dan zal de druk op de declarabiliteit blijven toenemen.

MEERJARENPERSPECTIEF BATEN EN LASTEN BEDRAGEN X € 1000	BEGROTING 2024	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026	BEGROTING 2027	BEGROTING 2028
LASTEN					
Individuele dienstverlening	19.933	**20.767**	20.767	20.767	20.767
Regionale dienstverlening	2.809	**3.186**	3.186	3.186	3.186
Bedrijfsvoering	13.751	**14.101**	13.977	13.588	13.588
TOTAAL LASTEN	**36.492**	**38.054**	**37.930**	**37.541**	**37.541**
BATEN					
Individuele dienstverlening	32.622	**33.029**	33.568	33.568	33.568
Regionale dienstverlening	3.792	**4.348**	4.362	3.973	3.973
Bedrijfsvoering	0	**562**	0	0	0
TOTAAL BATEN	**36.414**	**37.938**	**37.930**	**37.541**	**37.541**
BATEN					
Onttrekking reserves	113	**116**	0	0	0
Dotatie Reserves	0	**0**	0	0	0
TOTAAL RESERVES	**113**	**116**	**0**	**0**	**0**
SALDO VAN BATEN EN LASTEN	**35**	**0**	**0**	**0**	**0**

In het meerjarenperspectief, zoals hierboven gepresenteerd, zijn de ramingen 2025 structureel doorgetrokken naar 2028. De kosten en opbrengsten voor SPUK THE en Sanering Verkeerslawaai en de rentebaten zijn incidenteel in de begroting opgenomen en dus niet structureel geraamd.

De gemeentelijke concept-werkprogramma's 2025 zijn vertaald naar deze begroting. Voor deze vertaling is gebruik gemaakt van het gemiddelde incidentele tarief uit deze begroting van € 115,71. Op basis van de ontwikkelingen die gemeenten voor 2025 verwachten, worden de werkprogramma's in de loop van 2025 gezamenlijk verder aangescherpt zodat de definitieve werkprogramma's voor 1 december 2024 kunnen worden vastgesteld.

De financiële vertaling van de individuele werkprogramma's vormt de basis van het budget dat in de afzonderlijke begrotingen van de deelnemers moet worden gereserveerd.

Voor de basistaken geldt dat de deelnemer deze bij de ODBN neer dienen te leggen. Voor de (overige) verzoektaken geldt dat de deelnemer zelf de afweging maakt of deze taken in eigen beheer uitgevoerd worden, of en in welke omvang dat deze belegd worden bij de ODBN.

In deze begroting is de provinciale opdracht opgenomen op basis van de opdracht 2024.

Deze begroting van de ODBN gaat over de verwachte ontwikkelingen die de ODBN als organisatie in zijn totaliteit voorziet voor 2025 in aansluiting op de kadernota 2025. De effecten van de definitieve opdrachten 2025 zullen bij de eerste bestuursrapportage in 2025 verwerkt worden in de begroting.

Inleiding

De financiële begroting geeft inzicht in de algemene uitgangspunten waarop de geraamde baten en lasten van de verschillende programma's tot stand zijn gekomen. Verder zijn, conform de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), deze geraamde baten en lasten voor het jaar 2025 en voor het meerjarenperspectief 2026-2028 inzichtelijk gemaakt. In de toelichting op de baten en lasten zijn niet alleen de verschillen ten opzichte van de begrotingscijfers aangegeven, maar ook de incidentele baten en lasten in een overzicht weergeven. Tenslotte is op hoofdlijnen de financiële positie van de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN) uiteengezet.

Financiële uitgangspunten

In de Kadernota 2025 zijn algemene kaders en uitgangspunten geformuleerd die verwerkt zijn in de voorliggende begroting 2025 met bijbehorend meerjarenperspectief 2026-2028.

Algemene financiële kaders

De volgende algemene financiële kaders zijn uitgangspunt bij deze begroting:

- De begroting 2025 voldoet aan het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV);
- De begroting 2025 inclusief meerjarenperspectief is sluitend;
- De begroting 2025 gaat uit van bestaand actueel beleid, rekening houdend met de financiële effecten die betrekking hebben op de beleidsontwikkelingen zoals opgenomen in het programmaplan van deze begroting;
- Bij de raming van de meerjarenbegroting 2026-2028 wordt uitgegaan van constante prijzen.

Financieel technische uitgangspunten

Bij het opstellen van de financiële begroting 2025 en het financieel meerjarenperspectief (in constante prijzen) zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

Baten

De ramingen voor de baten zijn gebaseerd op:

- De concept-werkprogramma's 2025 van de gemeentelijke opdracht.
- De provinciale opdracht 2024.
- De begroting 2024.
- Gemiddeld nieuw opgebouwd tarief voor 2025.
- De vastgestelde realisatiecijfers 2023.
- Rentebaten worden incidenteel voor de eerste jaarschijf geraamd o.b.v. het saldo van de schatkist en het geldende rentepercentage op 01-01 van het jaar waarin de begroting vastgesteld wordt. Voor deze begroting is dat dus 2024. Vanwege het voorzichtigheidsbeginsel wordt het rentepercentage op 01-01 vermindert met 1%.

Lasten

Bij de ramingen voor de lasten is rekening gehouden met:

- De vastgestelde realisatiecijfers 2023;
- De formatie 2024 aangepast op basis van de urenraming 2025;
- De budgetten 2024 zijn gehandhaafd en geïndexeerd met een prijsindex van 2% en een loonindex van 5,3% conform de Macro Economische Verkenning van het CPB;
- De personele lasten zijn geraamd tegen trede 10 i.p.v. eerder uitganspunt trede 11;
- De KPI voor overhead bedraagt 34% i.p.v. eerder uitgangspunt van 35%
- Norm fte's overhead 22% t.o.v. 23% in eerdere jaren
- Norm loonsom overhead 24% t.o.v. 25% in eerdere jaren
- Een totale formatieomvang van 320,6 fte, waarvan 250,1 fte in het primair proces en 70,5 fte in de overhead;
- De benodigde inzet van medewerkers die de opdracht gaan uitvoeren is berekend op gemiddeld 1.294,4 declarabele uren per fte in het primaire proces. Uitzondering hierop zijn de groene boa's van Samen Sterk in Brabant (SSiB), omdat hierbij rekening wordt gehouden met 1.444 declarabele uur per fte.

Overzicht van baten en lasten 2025

OMSCHRIJVING BEDRAGEN X €1.000	LASTEN 2025	BATEN 2025	SALDO PER PROGRAMMA	MUTATIES RESERVES	SALDO NA BESTEMMING
Regionale dienstverlening	3.186	4.348	1.162	0	1.162
Individuele dienstverlening	20.767	33.029	12.262	116	12.378
Bedrijfsvoering	14.001	562	-13.439	0	-13.439
Onvoorzien	100	0	-100	0	-100
TOTAAL	**38.054**	**37.938**	**-116**	**116**	**0**
RESULTAAT 2025					**0**

Totaal lasten verdeeld naar programma's en overhead

TOTAAL LASTEN BEDRAGEN X €1.000	REKENING 2023	BEGROTING 2024	BEGROTING 2025		
			TOTAAL	PRIMAIR	OVERHEAD
Personeel en inhuur	25.280	29.272	**31.431**	23.133	8.298
Opleidingen en loopbaanbegeleiding	542	1.004	**1.041**	830	211
Dienstreizen / woon-werk	413	450	**444**	346	98
Overige personele kosten	426	543	**536**	392	144
Organisatie	153	368	**363**	92	271
Huisvesting	679	800	**789**	0	789
Kantoorkosten	100	213	**210**	0	210
Informatisering / automatisering	2.182	2.013	**1.986**	0	1.986
Vervoermiddelen	223	276	**272**	200	71
Externe deskundigheid	184	273	**270**	0	270
Overige lasten	6.224	1.181	**613**	508	105
SUBTOTAAL	**36.406**	**36.392**	**37.954**	**25.501**	**12.454**
Onvoorzien	0	100	**100**	0	100
TOTAAL LASTEN	**36.406**	**36.492**	**38.054**	**25.501**	**12.554**

Overzicht meerjarenperspectief lasten 2025-2028

OMSCHRIJVING BEDRAGEN X €1.000	REKENING 2023	BEGROTING 2024	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026	BEGROTING 2027	BEGROTING 2028
LASTEN						
Regionale dienstverlening	3.675	2.809	**3.186**	3.186	3.186	3.186
Individuele dienstverlening	18.611	19.933	**20.767**	20.767	20.767	20.767
SUBTOTAAL PROGRAMMA'S	**22.286**	**22.742**	**23.953**	**23.953**	**23.953**	**23.953**
Bedrijfsvoering	14.128	13.651	**14.001**	13.877	13.488	13.488
Onvoorzien	0	100	**100**	100	100	100
SUBTOTAAL BEDRIJFSVOERING	**14.128**	**13.751**	**14.101**	**13.977**	**13.588**	**13.588**
TOTAAL LASTEN EXPLOITATIE	**36.414**	**36.492**	**38.054**	**37.930**	**37.541**	**37.541**
Toevoegingen aan reserves	366	0	**0**	0	0	0
TOTAAL LASTEN	**36.780**	**36.492**	**38.054**	**37.930**	**37.541**	**37.541**

Overzicht meerjarenperspectief baten 2025-2028

OMSCHRIJVING BEDRAGEN X €1.000	REKENING 2023	BEGROTING 2024	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026	BEGROTING 2027	BEGROTING 2028
BATEN						
Regionale dienstverlening	4.177	3.792	**4.348**	4.362	3.973	3.973
Individuele dienstverlening	27.921	32.622	**33.029**	33.568	33.568	33.568
SUBTOTAAL PROGRAMMA'S	**32.098**	**36.414**	**37.376**	**37.930**	**37.541**	**37.541**
Bedrijfsvoering	4.538	0	**562**	0	0	0
Onvoorzien	0	0	**0**	0	0	0
SUBTOTAAL BEDRIJFSVOERING	**4.538**	**0**	**562**	**0**	**0**	**0**
TOTAAL BATEN EXPLOITATIE	**36.636**	**36.414**	**37.938**	**37.930**	**37.541**	**37.541**
Onttrekkingen aan reserves	2.234	113	**116**	0	0	0
TOTAAL BATEN	**38.870**	**36.527**	**38.054**	**37.930**	**37.541**	**37.541**

Toelichting op baten en lasten 2025

In dit onderdeel van de financiële begroting wordt een toelichting op hoofdlijnen gegeven van de belangrijkste verschillen tussen de in de begroting 2024 en de begroting 2025 gepresenteerde bedragen.

Aan het eind van dit onderdeel wordt nader ingegaan op de benodigde capaciteit aan declarabele uren voor de uitvoering van alle werkzaamheden. Deze worden afgezet tegen de beschikbare declarabele uren op grond van de in de begroting opgenomen formatie. Tevens zal inzicht worden gegeven in de te hanteren functionele tarieven voor het begrotingsjaar 2025.

Programma Regionale Dienstverlening en Collectieve Taken

PROGRAMMA REGIONALE DIENSTVERLENING BEDRAGEN X €1.000	REKENING 2023	BEGROTING 2024	BEGROTING 2025	VERSCHIL
Personeel	2.237	2.129	**2.496**	**367**
Bedrijfsmiddelen	1.438	680	**690**	**10**
TOTAAL LASTEN	**3.675**	**2.809**	**3.186**	**377**
Collectieve taken	853	882	**904**	**21**
Samen Sterk in Brabant	2.600	2.758	**2.889**	**131**
Overige regionale programma's	724	151	**555**	**403**
TOTAAL BATEN	**4.177**	**3.792**	**4.348**	**556**
SALDO	**502**	**984**	**1.162**	**178**

De lasten binnen dit programma bestaan uit de personeelskosten voor de medewerkers die actief zijn voor de regionale programma's zoals hierboven vermeld. Daarnaast worden overige kosten gemaakt, direct ten behoeve van het volbrengen van deze regionale programma's.

Personeel

In de personele lasten zien we een stijging van de kosten. Enerzijds zijn de personele lasten voor het project Toezicht en Handhaving Energiebesparingsplicht geraamd door het opnemen van 3.300 uren in de begroting. De geraamde baten worden gedekt uit een subsidie welke ook in programma 1 zijn opgenomen. Dit geldt voor de jaarschijven 2025 en 2026 omdat de regeling na deze jaarschijven eindigt. Ook de aanpassing van de norm declarabiliteit leidt tot een aanpassing van de formatie. Dit komt doordat er meer mensen nodig zijn om hetzelfde werk te doen. De indexeringen conform de macro-economische verkenning laten de lasten verder toenemen. Het ramen van de loonsom op basis van trede 10 in plaats van het maximum van de schaal dempt de toename in de lasten. Op dit programma leidt dit per saldo tot een stijging van de lasten voor personeel.

Bedrijfsmiddelen

De begrote bedragen voor bedrijfsmiddelen binnen programma 1 zijn ten behoeve van de verschillende onderdelen om de regionale programma's uit te kunnen voeren. Ten opzichte van de begroting 2024 stijgen de bedrijfsmiddelen door de indexering van bestaande budgetten.

Baten

De baten hebben betrekking op de deelnemersbijdragen met uiteenlopende verdeelsleutels. Voor het beheer van de voormalige stortplaatsen worden jaarlijks middelen onttrokken uit de hiervoor bestemde voorziening. Andere onderdelen, zoals SSiB, collectieve taken, klachtenafhandeling/ crisisbeheer en bodemloket, worden bekostigd door middel van een vaste bijdrage per inwoner. Voor SPUK THE is een subsidie van het rijk ontvangen welke onder bepaalde voorwaarden ingezet mag worden. Voor SSiB geldt voor het jaar 2025, net zoals in eerdere jaren, een verdeelsleutel voor de bijdrage van alle deelnemers bestaande uit een vast deel en een bijdrage voor de oppervlakte buitengebied. Deze bijdrage is geïndexeerd met de percentages genoemd in deze begroting. Voor het deel van de impulsgelden, voorheen een incidentele subsidie, is nu op basis van toezeggingen, een structurele bijdrage van de Provincie Noord-Brabant opgenomen. In deze begroting is voor SSiB nog geen rekening gehouden met het ontvangen van de rijkssubsidie. Deze is nog niet vrijgegeven. Zodra voor het jaar 2025 de mogelijkheid bestaat, zullen we deze aanvragen. Wanneer deze toegekend wordt, zal in overleg met de deelnemers aan SSiB bepaald worden hoe deze in te zetten.

Programma Individuele Dienstverlening

PROGRAMMA INDIVIDUELE DIENSTVERLENING BEDRAGEN X €1.000	REKENING 2023	BEGROTING 2024	BEGROTING 2025	VERSCHIL
Personeel	17.107	19.803	**20.637**	**833**
Bedrijfsmiddelen	1.504	130	**130**	**0**
TOTAAL LASTEN	**18.611**	**19.933**	**20.767**	**833**
Basis- en VTH verzoektaken	15.879	17.813	**18.627**	**814**
(Overige) Verzoektaken	11.302	14.092	**13.664**	**-427**
Orders	740	717	**737**	**20**
TOTAAL BATEN	**27.921**	**32.622**	**33.029**	**406**
SALDO	**9.310**	**12.689**	**12.262**	**-427**

Personeel

De lasten binnen dit programma betreffen de personeelskosten voor de medewerkers die uitvoering geven aan de werkprogramma's van de gemeenten en de provinciale opdracht. Het gaat hierbij om de kerntaken van de ODBN op het gebied van vergunningverlening en toezicht & handhaving. De orders zijn opdrachten die buiten de reguliere opdrachten om door deelnemers en niet-deelnemers bij de ODBN belegd worden. Omdat het aantal declarabele uren per fte is aangepast, is de formatie gegroeid. Dit leidt tot een bijstelling van de personele lasten in dit programma. De indexeringen conform de macro-economische verkenning laten de lasten verder toenemen. Het ramen van de loonsom op basis van trede 10 in plaats van het maximum van de schaal dempt de toename in de lasten. Op dit programma leidt dit per saldo tot een stijging van de lasten voor personeel.

Bedrijfsmiddelen

De begrote bedragen voor bedrijfsmiddelen binnen programma 2 betreffen geraamde projectkosten. Dit zijn kosten die ten behoeve van de uitvoering van de reguliere opdracht gemaakt worden die doorbelast worden naar de betreffende opdrachtgever. In de batenraming is hier ook rekening mee gehouden, deze zitten in de basis- en verzoektaken.

Basis- en VTH-verzoektaken / Overige verzoektaken

Op basis van de gemeentelijke concept-werkprogramma's 2025 en de provinciale opdracht 2024 is een urenraming 2025 gemaakt. Ten opzichte van de raming in de begroting 2024 daalt het aantal uren overige verzoektaken, vandaar dat deze baten dalen. De uren uit de urenraming 2025 zijn met het gemiddelde incidentele tarief van € 115,71 als omzet geraamd.

Orders

Dit betreffen opdrachten die bij de ODBN belegd worden buiten de reguliere werkprogramma's om. Dit zijn opdrachten van onze deelnemers, maar soms ook van niet-deelnemers. Op basis van de realisatie van voorgaande jaren en de huidige verwachting van orders is de urenraming voor 2025 ten opzichte van 2024 gelijk gebleven. De urenraming is met het gemiddelde incidentele tarief van € 115,71 in deze begroting opgenomen. Aangezien dit een hoger tarief is dan het begrotingstarief 2024, leidt dit tot een stijging van de baten op dit onderdeel.

Programma Bedrijfsvoering

PROGRAMMA BEDRIJFSVOERING BEDRAGEN X €1.000	REKENING 2023	BEGROTING 2024	BEGROTING 2025	VERSCHIL
Personeel en inhuur	5.945	7.340	**8.298**	**958**
Opleidingen en loopbaanbegeleiding	463	930	**958**	**28**
Dienstreizen / woon-werk	413	450	**444**	**-6**
Overige personele kosten	380	514	**507**	**-7**
Organisatie	153	368	**363**	**-5**
Huisvesting	679	800	**789**	**-11**
Kantoorkosten	100	213	**210**	**-3**
Informatisering / automatisering	2.182	2.013	**1.986**	**-27**
Vervoermiddelen	47	72	**71**	**-1**
Externe deskundigheid	184	273	**270**	**-3**
Overige lasten	3.582	677	**105**	**-572**
SUBTOTAAL BEDRIJFSVOERING	**14.128**	**13.651**	**14.001**	**350**
Onvoorzien	0	100	**100**	**0**
TOTAAL LASTEN	**14.128**	**13.751**	**14.101**	**350**
Rentebaten	816	0	**562**	**562**
Personeel en inhuur	247	0	**0**	**0**
Overige baten	3.475	0	**0**	**0**
TOTAAL BATEN	**4.538**	**0**	**562**	**562**
SALDO	**-9.590**	**-13.751**	**-13.539**	**212**

Personeel

Ten opzichte van de begroting 2024 stijgt de loonsom fors. Dit komt doordat de loonindex in de begroting 2024 geraamd is op 3,3% conform de toen geldende macro-economische verkenning. In de cao 2024 zijn echter afspraken gemaakt over de loonindexering voor 2024 die een structureel effect kent van bijna 6,1%. Daarnaast is door de aangepaste declarabiliteit per fte, door de extra verlofdag uit de cao 2024, de benodigde formatie in het primaire proces naar boven bijgesteld. Conform bestaande systematiek groeit de overhead mee. In deze begroting hebben we de bestaande KPI neerwaarts bijgesteld van 23% naar 22%.
Voor de gehele formatie geldt dat de loonsom geraamd wordt op basis van trede 10 ipv het maximum van de schaal. Dit is ook voor de overhead zo verwerkt.
Alle ontwikkelingen, inclusief de loonindexering uit de cao 2024 en de begroting 2025 leiden er toe dat de lasten ten opzichte van de begroting 2024 stijgen.

Opleidingen

Het bijstellen van de benodigde formatie leidt ook tot het naar boven bijstellen van de opleidingsbudgetten. Deze is bepaald op 3% van de loonsom, dit conform de robuustheidscriteria.

Rentebaten

Ten opzichte van eerdere begrotingen is er een incidentele bijdrage voor rente opgenomen. Door een gunstige reserve positie en een grote voorziening Voorste Heide is er veel geld in de schatkist aanwezig. Daarmee worden rentebaten gegenereerd. De opgenomen rentebaten zijn gebaseerd op de middelen in de schatkist op 1 januari 2024 en het toen geldende rentepercentage. Omdat het onzeker is hoe de rente zicht gaat ontwikkelen is uit voorzichtigheid het rentepercentage verlaagd met 1%. Deze rentebaten zorgen voor een incidentele korting op het structurele tarief.

Indexeringen

Alle materiële budgetten zijn geïndexeerd met 2% conform Kadernota 2025.

Programma Reserves

PROGRAMMA PROGRAMMA RESERVES BEDRAGEN X €1.000	REKENING 2023	BEGROTING 2024	BEGROTING 2025
Storting in de reserves	366	0	**0**
TOTAAL LASTEN	**366**	**0**	**0**
Onttrekking aan reserves	1.136	113	**116**
TOTAAL BATEN	**1.136**	**113**	**116**
SALDO	**770**	**113**	**116**

Onttrekking aan reserves

De onttrekking aan reserves betreft een incidenteel project. Het betreft de geluidsanering van diverse woningen in het werkgebied van de ODBN. Wanneer deze woningen gesaneerd zijn, stopt het project. Het Algemeen Bestuur heeft hier in 2019 een bedrag van € 2.500.000 voor beschikbaar gesteld. Met deze onttrekking voor de begroting van 2025 zitten we nog niet aan het maximum van dit bedrag.

Declarabiliteit

Benodigde declarabele uren

Het totale volume van de werkzaamheden van de ODBN voor het jaar 2025 is gebaseerd op de concept-werkprogramma's 2025 (maart 2024) voor de gemeenten. Voor de Provincie is dit gedaan op basis van de definitieve opdracht 2024. Daar zijn de uren uit de regionale dienstverlening en de raming voor de orders aan toegevoegd.

In onderstaande tabel staan het verwachte aantal benodigde uren per programma:

PROGRAMMA'S	JAAR-REKENING 2023	BEGROTING 2024	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026	BEGROTING 2027	BEGROTING 2028
Vergunningverlening	53.212	57.680	**56.740**	56.740	56.740	56.740
Toezicht & handhaving	71.887	78.800	**83.926**	83.926	83.926	83.926
TOTAAL BASISTAKEN	**125.099**	**136.480**	**140.666**	**140.666**	**140.666**	**140.666**
Vergunningverlening	61.245	73.609	**63.597**	63.597	63.597	63.597
Toezicht & handhaving	17.225	21.585	**20.255**	20.255	20.255	20.255
Overige verzoektaken	22.877	25.539	**25.860**	25.860	25.860	25.860
TOTAAL VERZOEKTAKEN	**101.347**	**120.733**	**109.712**	**109.712**	**109.712**	**109.712**
Overige werkzaamheden	**21.177**	**26.323**	**28.045**	**28.045**	**28.045**	**28.045**
TOTAAL OVERIGE WERKZAAMHEDEN	**21.177**	**26.323**	**28.045**	**28.045**	**28.045**	**28.045**
Orders	5.276	6.370	**6.370**	6.370	6.370	6.370
TOTAAL ORDERS	**5.276**	**6.370**	**6.370**	**6.370**	**6.370**	**6.370**
TOTAAL INDIVIDUELE DIENSTVERLENING	**252.899**	**289.906**	**284.793**	**284.793**	**284.793**	**284.793**
Collectieve taken	5.356	7.316	**7.294**	7.294	7.294	7.294
Omgevingswet	2.000	-	**-**	-	-	-
SSiB	21.349	22.615	**22.615**	22.615	22.615	22.615
Sanering verkeerslawaai	903	1.000	**1.000**	-	-	-
Crisisbeheersing & klachten-regeling	143	34	**34**	34	34	34
Bodemloket	103	100	**100**	100	100	100
SPUK IBP	2.317	-				
SPUK THE	3.949	-	**3.304**	3.304	-	-
Van inrichting naar MBA	82	-				
Beheer en nazorg stortplaat-sen	123	100	**100**	100	100	100
TOTAAL REGIONALE DIENSTVERLENING	**36.325**	**31.165**	**34.447**	**33.447**	**30.143**	**30.143**
TOTAAL ODBN	**289.224**	**321.071**	**319.240**	**314.936**	**314.936**	**314.936**

In vergelijking met de begroting 2024 na het verwerken van de definitieve opdrachten is er een lichte daling van bijna 2.000 uren. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een daling in de provinciale opdracht. In de jaarrekening 2023 zijn er 289.224 declarabele uren gerealiseerd wat fors lager is dan de inschatting voor de begroting 2024 en 2025.
De begroting 2024 is gemaakt op basis van de herziene opdracht 2023 waarin alle opdrachten in de omvang voor de omgevingswet inzitten. Deze opdrachtomvang is in de definitieve opdracht 2024 neerwaarts bijgesteld. Deze opdracht heeft als basis voor de urenraming 2025 gediend.

Voor Sanering Verkeerslawaai zijn voor 2025 incidenteel 1.000 uren in de raming opgenomen. Deze uren passen binnen het incidenteel beschikbaar gestelde budget uit de reserve ISV. Voor SPUK THE zijn voor 2025 en 2026 incidenteel 3.304 uren in de raming opgenomen. Deze uren passen binnen de subsidie zoals deze door het Rijk voor deze jaren is afgegeven.

Beschikbare declarabele uren

Er is een formatie van 320,6 fte opgenomen in de begroting, waarvan 250,1 fte in het primair proces. Deze formatie is nodig om de geraamde uren te kunnen realiseren.

De ruimte die maximaal wordt benut voor overheadformatie in fte is 22% van de totale formatie. Voor 2025 komt dat neer op 70,5 fte. Dit betreft de zogenoemde 'personele overhead' in fte's.

De benodigde uren kunnen niet alleen door eigen medewerkers worden gerealiseerd. Vandaar dat er ook in 2025 nog een beroep op externe inhuur gedaan moet worden om de gevraagde programma's te kunnen realiseren. Hier is met de nieuwe formatieberekening al rekening mee gehouden. We streven naar een flexschil van maximaal 20% van de formatie. Met deze flexschil kan ook sneller geschakeld worden wanneer het aanbod van werk even minder is.

Tariefontwikkeling

Algemene uitgangspunten

De ODBN hanteert in de begroting een gemiddeld uurtarief voor de geraamde bijdragen van de deelnemers. De facturatie vindt plaats tegen de functionele tarieven, gebaseerd op de functionele inschaling van degene die de werkzaamheden uitvoert.

Ontwikkeling tarief

Het gemiddelde tarief is voor 2025 opnieuw opgebouwd aan de hand van het cao-akkoord 2024, de prijsindexatie en de aanpassingen conform het werkprogramma en de nieuwe provinciale opdracht. Het tarief uit de Kadernota 2025 is € 121,16. Na het opnieuw calculeren van het tarief voor 2025 met bovenstaande uitgangspunten komt het tarief uit op € 122,14.

We hebben echter tijdens de bestuursrapportage geconcludeerd dat er structureel enige begrotingsruimte is ontstaan welke we willen inzetten in de berekening voor het tarief van de begroting 2025.
De maatregelen die getroffen zijn en doorwerken in het begrotingstarief 2025 zijn:

- Loonsom ramen op trede 10 i.p.v. max loonsom
- KPI voor totale overhead naar beneden bijgesteld
- Verhouding overhead personeel t.o.v. formatie in het primair proces naar beneden bijgesteld

Wanneer we deze structurele ruimte verwerken in het tarief komen we voor de begroting 2025 op een structureel tarief van € 117,60.

BEREKENING UURTARIEF 2025 | BEDRAGEN X €1.000	TARIEF
TARIEF KADERNOTA 2025	**121,16**
Verwerking cao 2024	0,98
TARIEF REGULIERE BEGROTING 2025	**122,14**
Verschuiving 6 FTE's van overhead naar primair proces	3,14
TARIEF NA FTE VERSCHUIVING	**125,28**
Loonsom ramen op trede 10 i.p.v. max schaal trede 11	-2,74
TARIEF NA TREDE VERLAGING	**122,54**
Aanpassen KPI's overhead (incl norm FTE's en norm loonsom)	-4,94
STRUCTURELE TARIEF 2025	**117,60**

Vanwege de plotselinge rentestijging in 2023 en de grote reservepositie van de ODBN willen we voorkomen dat onze deelnemers grote bedragen moeten voorfinancieren waardoor 'dood geld' op de rekening van de ODBN staat. Daarom presenteren we voor de begroting 2025 een incidentele korting van € 1,89 op het structurele tarief van € 117,60. Het incidentele tarief voor de begroting 2025 komt hiermee uit op € 115,71.

BEREKENING UURTARIEF 2025 | BEDRAGEN X €1.000	TARIEF
STRUCTURELE TARIEF 2025	**117,60**
Incidentele korting rentebaten	-1,89
INCIDENTELE TARIEF 2025	**115,71**

Berekening gemiddeld uurtarief 2025

In onderstaande tabel is de berekening van het gemiddelde begrotingstarief weergegeven. Hierbij worden de totale lasten verdeeld over het primaire proces en overhead. Vervolgens worden de lasten die gedekt worden uit een vaste bijdrage uit de berekening weggehaald. Vervolgens worden de overige lasten gedeeld door het aantal uren uit de begroting. Daarmee komt het gemiddelde structurele tarief uit deze begroting uit op € 117,60.

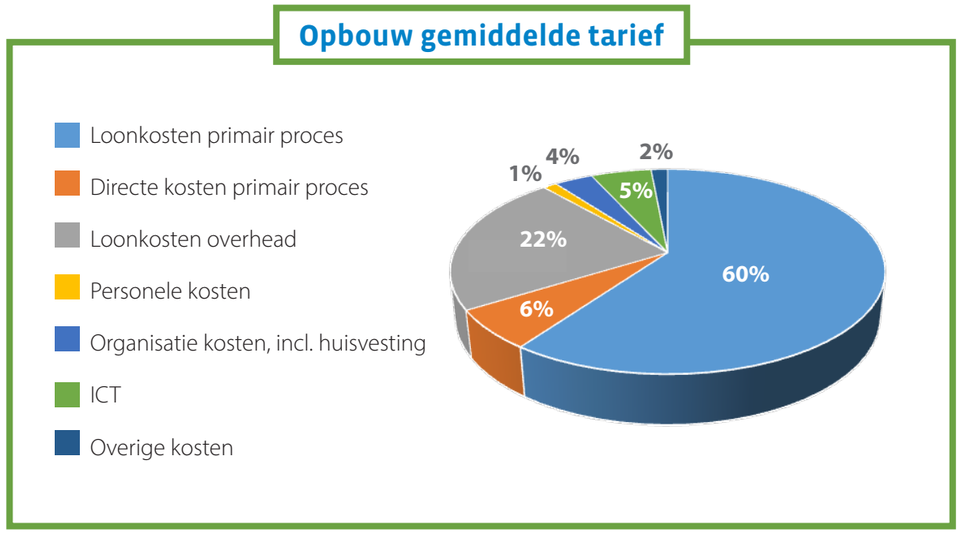
BEREKENING UURTARIEF 2025	PRIMAIR PROCES	OVERHEAD	TOTAAL
TOTAAL LASTEN	**25.500.723**	**12.553.631**	**38.054.354**
Begrotingsresultaat	0	0	0
Lasten gedekt door vaste bijdrage	2.422.935	747.804	3.170.739
TOTAAL LASTEN TE DEKKEN VIA TARIEVEN	**23.077.788**	**11.805.827**	**34.883.615**
Geraamde declarabele uren	296.625	296.625	
GEMIDDELD TARIEF 2025	**€ 77,80**	**€ 39,80**	**€ 117,60**
	66%	**34%**	**100%**

[1] *Bij het berekenen van het uurtarief worden alle kosten die bekostigd worden uit vaste bijdrage uitgezonderd in de tariefberekening. Dat geldt ook voor het geheel van SSiB. Daarmee wordt ook het aantal declarabele uren verminderd met het aantal uren van SSiB.*

Ten opzichte van het structurele tarief kan de ODBN in 2025 een incidentele korting op het tarief geven van € 1,89, waarmee het gemiddelde tarief in 2025 uitkomt op € 115,71.
De incidentele korting komt uit de rentebaten die steeds incidenteel per jaar geraamd worden.

Opbouw tarief

Hieronder is de opbouw van het gemiddelde tarief weergegeven.

Toelichting van de verschillende onderdelen

- Loonkosten primair proces bevatten de salarissen inclusief werkgeverslasten van de medewerkers in het primaire proces.
- Directe kosten primair proces zijn de kosten voor dienstreizen, opleidingen en vervoer voor het primair proces.
- Loonkosten overhead is de opslag ter dekking van loonkosten van overheadfuncties.
- Organisatiekosten gaat over huisvesting, kantoorkosten en facilitaire kosten als schoonmaak, catering en beveiliging.
- ICT bevat het informatie technologie landschap als architectuur, aanschaf en onderhoud van hardware maar ook licentiekosten.
- Overige kosten bevat de organisatieontwikkeling, accountant, inkoopondersteuning door de Bizob, postverzending, vervoer en benzinekosten.

Functionele tarieven 2025

FUNCTIESCHAAL	TARIEF 2024	TARIEF 2025
Niveau 5	€ 73,08	**€ 76,84**
Niveau 6	€ 76,64	**€ 80,44**
Niveau 7	€ 83,72	**€ 87,92**
Niveau 8	€ 94,44	**€ 99,16**
Niveau 9	€ 106,32	**€ 111,36**
Niveau 10	€ 117,84	**€ 122,64**
Niveau 11	€ 133,56	**€ 140,56**
Niveau 12	€ 149,84	**€ 157,84**
Niveau 13	€ 161,28	**€ 170,04**
Niveau 14	€ 175,80	**€ 184,76**
Niveau 15	€ 191,56	**€ 200,88**
Niveau 16	€ 208,96	**€ 218,60**

Overzicht incidentele baten en lasten 2025

Als een van de algemene financiële uitgangspunten is in de Kadernota 2025 aangegeven dat de programmabegroting 2025 structureel sluitend dient te zijn. Concreet betekent dit na het elimineren van eventueel in de begroting opgenomen incidentele baten en lasten, dat deze nog steeds een sluitend beeld moet laten zien. Uit onderstaand overzicht blijkt dat de begroting 2025 van de ODBN ook structureel in evenwicht is.

INCIDENTELE BATEN EN LASTEN	LASTEN / BATEN	BEGROTING 2022	BEGROTING 2023	BEGROTING 2024	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026
RESULTAAT VOOR BESTEMMING EN INCIDENTELE BATEN EN LASTEN		**35**	**0**	**0**	**0**	**0**
N.v.t.	Baten en lasten	0	0	0	0	0
PROGRAMMA: INDIVIDUELE DIENSTVERLENING		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
SPUK THE	Lasten	0	389	389	0	0
SPUK THE	Baten	0	-389	-389	0	0
Sanering verkeerslawaai	Lasten	113	116	0	0	0
PROGRAMMA: REGIONALE DIENSTVERLENING		**113**	**116**	**0**	**0**	**0**
N.v.t.	Baten	0	0	0	0	0
PROGRAMMA: BEDRIJFSVOERING		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Mutaties reserves	Baten	-113	-116	0	0	0
RESERVES		**-113**	**-116**	**0**	**0**	**0**
RESULTAAT NA BESTEMMING EN INCIDENTELE BATEN EN LASTEN		**35**	**0**	**0**	**0**	**0**

In de begroting hebben we nu incidenteel de uren en kosten van het project Sanering Verkeerslawaai geraamd. Dit project is incidenteel van aard en betreft de geluidsanering van diverse woningen in het werkgebied van de ODBN. Wanneer deze woningen gesaneerd zijn, stopt het project. Het Algemeen Bestuur heeft hier in 2019 een bedrag van € 2.500.000 voor beschikbaar gesteld. Met deze ramingen zitten we nog niet aan het maximum van dit bedrag.

Uiteenzetting financiële positie

Algemeen

Op grond van artikel 20 van de Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) dient in de begroting een uiteenzetting van de financiële positie opgenomen te worden. In het programmaplan is reeds het bestaande en nieuw beleid per programma beschreven. Hierna wordt de geprognosticeerde balans gepresenteerd en het EMU-saldo meerjarig weergegeven. Tenslotte wordt het verloop van de reserves en voorzieningen meerjarig zichtbaar gemaakt.

Investeringen

In onderstaand overzicht zijn de te accorderen investeringen voor de begroting 2025 opgenomen. De bijbehorende kapitaallasten zijn in deze begroting verwerkt.

NIEUWE INVESTERINGEN	2025	TOELICHTING	TERMIJN AFSCHRIJVING
Aanschaf laptops	50.000	In 2025 is een bedrag noodzakelijk voor de aanschaf van laptops. In het kader van de thuiswerkfaciliteiten worden alle nieuwe medewerkers voorzien van de juiste middelen zoals laptops. Daarnaast is het bedrag noodzakelijk voor vervanging van bestaande laptops.	3
Aanschaf telefoons	30.000	In 2025 is een bedrag noodzakelijk voor de aanschaf van telefoons. In het kader van de thuiswerkfaciliteiten worden alle nieuwe medewerkers voorzien van de juiste middelen zoals een mobiele telefoon. Daarnaast is het bedrag noodzakelijk voor vervanging van bestaande telefoons.	3
	80.000		

Geprognosticeerde balans

In deze meerjarig geprognosticeerde balans is uitgegaan van bestaand beleid. In het onderstaand overzicht is de prognosticeerde begin- en eindbalans weergegeven voor zowel het begrotingsjaar 2025 als het meerjarenperspectief voor de jaren 2026 tot en met 2028.

GEPROGNOSTICEERDE BALANS	BALANS 2023	BALANS 2024	BALANS 2025	BALANS 2026	BALANS 2027	BALANS 2028
ACTIVA						
Vaste activa						
Materiële vaste activa	1.246	**1.101**	884	1.111	1.192	926
Vlottende activa						
Uitzettingen korter dan 1 jr	20.102	**18.449**	18.631	18.323	18.160	18.346
Liquide middelen	107	**0**	0	0	0	0
Overlopende activa	136	**136**	136	136	136	136
TOTAAL ACTIVA	**21.591**	**19.686**	**19.651**	**19.570**	**19.489**	**19.408**
PASSIVA						
Vaste passiva						
Eigen vermogen	9.262	**8.157**	8.160	8.117	8.074	8.031
Voorzieningen	6.683	**5.883**	5.845	5.807	5.769	5.731
Schulden langer dan 1 jr	0	**0**	0	0	0	0
Vlottende passiva						
Schulden korter dan 1 jr	3.712	**3.712**	3.712	3.712	3.712	3.712
Overlopende passiva	1.934	**1.934**	1.934	1.934	1.934	1.934
Totaal passiva	**21.591**	**19.686**	**19.651**	**19.570**	**19.489**	**19.408**

EMU-saldo

EMU-SALDO	BEGROTING 2024	BEGROTING 2025	
Exploitatiesaldo voor mutatie reserves	34.600	0	+
Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	552.972	297.121	+
Dotaties aan voorzieningen	0	0	+
In- en desinvesteringen	80.000	80.000	-
Onttrekkingen aan voorzieningen	38.300	38.300	-
EMU SALDO	**469.272**	**178.821**	
Totale lasten	36.492.493	38.053.939	
EMU SALDO ALS % TOTALE LASTEN	**1,29%**	**0,47%**	

Verloop van reserves en voorzieningen

VERLOOP RESERVES BEDRAGEN IN € 1.000	STAND 31-12-2023	MUTATIE 2024	STAND 31-12-2024	RESULTAAT 2025	TOE-VOEGING 2025	ONT-TREKKING 2025	STAND 31-12-2025
RESERVES							
ALGEMENE RESERVES							
Algemene reserve ODBN	1.852	0	1.852	0	0	0	1.852
BESTEMMINGSRESERVES							
ISV	5.696	-113	5.583	0	0	116	5.467
Implementatie Omgevingswet	30	0	30	0	0	0	30
Informatiegestuurd werken	87	0	87	0	0	0	87
HR-instrumentarium	123	0	123	0	0	0	123
Egalisatiereserve SSIB	163	3	166	0	0	0	166
Reserve incidentele projecten	320	0	320	0	0	0	320
TOTAAL RESERVES	**8.270**	**-110**	**8.160**	**0**	**0**	**116**	**8.044**

VOORZIENINGEN							
Nazorg Voorste Heide	5.002	-38	4.964	0	0	38	4.926
WW-verplichting	905	0	905	0	0	0	905
Transitievergoeding	14	0	14	0	0	0	14
Spaarverlof	0	0	0	0	0	0	0
Verlofuren	762	0	762	0	0	0	762
TOTAAL VOORZIENINGEN	**6.683**	**-38**	**5.883**	**0**	**0**	**38**	**5.845**

Bijlagen

Overzicht bijdragen per deelnemer 2025

DEELNEMER (BEDRAGEN IN €)	PROGRAMMA 1 COLLECTIEVE TAKEN	PROGRAMMA 1 KLACHTEN-REGELING	PROGRAMMA 1 BODEM-LOKET	PROGRAMMA 1 SSiB	PROGRAMMA 1 SPUK THE	PROGRAMMA 1 BASIS- EN VERZOEKTAKEN	PROGRAMMA 2 OVERIGE VERZOEKTAKEN + ORDERS	TOTAAL 2025
Gemeente Bernheze zonder korting	35.148	5.428	3.033	15.057	0	1.251.383	432.511	1.742.559
Korting incidenteel tarief	-565	0	0	0	0	-20.112	-6.951	-27.627
Gemeente Bernheze na korting	**34.583**	**5.428**	**3.033**	**15.057**	**0**	**1.231.271**	**425.560**	**1.714.932**
Gemeente Boekel	12.161	1.878	1.049	9.446	0	563.892	110.894	699.320
Korting incidenteel tarief	-195	0	0	0	0	-9.063	-1.782	-11.040
Gemeente Boekel na korting	**11.966**	**1.878**	**1.049**	**9.446**	**0**	**554.829**	**109.112**	**688.280**
Gemeente Boxtel	36.766	5.678	3.172	12.205	0	756.520	115.918	930.259
Korting incidenteel tarief	-591	0	0	0	0	-12.158	-1.863	-14.612
Gemeente Boxtel na korting	**36.175**	**5.678**	**3.172**	**12.205**	**0**	**744.362**	**114.055**	**915.647**
Gemeente Land van Cuijk	99.598	15.382	8.594	42.061	0	3.883.740	700.641	4.750.016
Korting incidenteel tarief	-1.601	0	0	0	0	-62.417	-11.260	-75.278
Gemeente Land van Cuijk na korting	**97.997**	**15.382**	**8.594**	**42.061**	**0**	**3.821.323**	**689.381**	**4.674.738**
Gemeente Maashorst	64.204	9.916	5.540	19.354	0	1.881.717	767.076	2.747.807
Korting incidenteel tarief	-1.032	0	0	0	0	-30.242	-12.328	-43.602
Gemeente Maashorst na korting	**63.172**	**9.916**	**5.540**	**19.354**	**0**	**1.851.475**	**754.748**	**2.704.205**
Gemeente Meierijstad	91.201	14.085	7.869	23.686	0	2.881.200	916.888	3.934.928
Korting incidenteel tarief	-1.466	0	0	0	0	-46.305	-14.736	-62.506
Gemeente Meierijstad na korting	**89.735**	**14.085**	**7.869**	**23.686**	**0**	**2.834.895**	**902.152**	**3.872.422**
Gemeente Oss	102.881	15.889	8.877	21.920	0	2.464.779	375.528	2.989.874
Korting incidenteel tarief	-1.653	0	0	0	0	-39.613	-6.035	-47.301
Gemeente Oss na korting	**101.228**	**15.889**	**8.877**	**21.920**	**0**	**2.425.166**	**369.493**	**2.942.573**
Gemeente 's-Hertogenbosch	172.949	26.710	0	14.574	0	2.421.738	328.591	2.964.561
Korting incidenteel tarief	-2.780	0	0	0	0	-38.921	-5.281	-46.981
Gemeente 's-Hertogenbosch na korting	**170.169**	**26.710**	**0**	**14.574**	**0**	**2.382.817**	**323.310**	**2.917.580**
Gemeente Sint-Michielsgestel	32.830	5.070	2.833	11.691	0	566.950	82.671	702.044
Korting incidenteel tarief	-528	0	0	0	0	-9.112	-1.329	-10.968
Gemeente Sint-Michielsgestel na korting	**32.302**	**5.070**	**2.833**	**11.691**	**0**	**557.838**	**81.342**	**691.076**
Gemeente Vught	34.984	5.403	3.019	8.727	0	546.604	120.205	718.942
Korting incidenteel tarief	-562	0	0	0	0	-8.785	-1.932	-11.279
Gemeente Vught na korting	**34.422**	**5.403**	**3.019**	**8.727**	**0**	**537.819**	**118.273**	**707.663**
Provincie Noord Brabant	235.544	16.608	0	1.790.424	0	1.712.726	9.936.730	13.692.032
Korting incidenteel tarief	-3.786	0	0	0	0	-27.526	-159.697	-191.009
Provincie Noord Brabant na korting	**231.758**	**16.608**	**0**	**1.790.424**	**0**	**1.685.200**	**9.777.033**	**13.501.023**
Diversen	0	0	0	920.168	388.832	0	749.140	2.058.140
Korting incidenteel tarief	0	0	0	0	0	0	-12.040	-12.040
Diversen na korting	**0**	**0**	**0**	**920.168**	**388.832**	**0**	**737.100**	**2.046.100**
TOTAAL	**903.507**	**122.047**	**43.986**	**2.889.313**	**388.832**	**18.626.995**	**14.401.559**	**37.376.239**

Let op: bovenstaande bijdragen zijn gebaseerd op de concept werkprogramma's 2025 en opdracht 2024.
Voor de individuele begroting is het definitieve werkprogramma en opdracht 2025 relevant.
De incidentele korting is alleen van toepassing op de programma's welke zijn berekend op uren.

Overzicht baten en lasten per taakveld

TAAKVELD	TAAKVELD OMSCHRIJVING	LASTEN 2025	BATEN 2025	SALDO 2025
0.1	Bestuur	€ 172.545	€ 0	**€ 172.545**
0.10	Mutaties reserves	€ 0	-€ 115.700	**-€ 115.700**
0.4	Overhead	€ 13.828.662	€ 0	**€ 13.828.662**
0.5	Treasury	€ 0	-€ 562.000	**-€ 562.000**
0.8	Overige baten en lasten	€ 100.000	€ 0	**€ 100.000**
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	€ 119.994	-€ 122.047	**-€ 2.053**
7.3	Afval	-€ 4.338	€ 0	**-€ 4.338**
7.4	Milieubeheer	€ 23.837.076	-€ 37.254.192	**-€ 13.417.116**
		€ 38.053.939	**-€ 38.053.939**	**€ 0**

Uitsplitsing taakveld per programma

PROGRAMMA 1 REGIONALE DIENSTVERLENING EN COLLECTIEVE TAKEN				
TAAKVELD	TAAKVELD OMSCHRIJVING	LASTEN 2025	BATEN 2025	SALDO 2025
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	€ 119.994	-€ 122.047	**-€ 2.053**
7.3	Afval	-€ 4.338	€ 0	**-€ 4.338**
7.4	Milieubeheer	€ 3.070.351	-€ 4.225.638	**-€ 1.155.287**
		€ 3.186.007	**-€ 4.347.685**	**-€ 1.161.678**

PROGRAMMA 2 INDIVIDUELE DIENSTVERLENING				
TAAKVELD	TAAKVELD OMSCHRIJVING	LASTEN 2025	BATEN 2025	SALDO 2025
7.4	Milieubeheer	€ 20.766.725	-€ 33.028.554	**-€ 12.261.829**
		€ 20.766.725	**-€ 33.028.554**	**-€ 12.261.829**

PROGRAMMA 3 BEDRIJFSVOERING				
TAAKVELD	TAAKVELD OMSCHRIJVING	LASTEN 2025	BATEN 2025	SALDO 2025
0.1	Bestuur	€ 172.545	€ 0	**€ 172.545**
0.4	Overhead	€ 13.828.662	€ 0	**€ 13.828.662**
0.5	Treasury	€ 0	-€ 562.000	**-€ 562.000**
0.8	Overige baten en lasten	€ 100.000	€ 0	**€ 100.000**
		€ 14.101.207	**-€ 562.000**	**€ 13.539.207**

MUTATIE RESERVES				
TAAKVELD	TAAKVELD OMSCHRIJVING	LASTEN 2025	BATEN 2025	SALDO 2025
0.10	Mutaties reserves	€ 0	-€ 115.700	**-€ 115.700**
		€ 0	**-€ 115.700**	**-€ 115.700**

OMSCHRIJVING	BEHEERSMAATREGELEN	→	KARAKTER	RISICO BEDRAG (IN EURO'S)	KANS	IMPACT (IN EURO'S)
Onevenredige stijgende inhuur tarieven	Via contactmanagement worden aan de voorkant afspraken gemaakt over de toegestane indexeringen. Ook communiceren we vooraf welke indexering we acceptabel vinden.		Structureel	€ 138.000	25%	€69.000
Niet realiseren van opdrachtvolume	We monitoren de realisatie van de opdracht en sturen hier op bij. Indien de opdrachtvolume niet wordt gerealiseerd valt een stuk dekking voor de bedrijfsvoering weg. Dit risico is in grote mate afhankelijk van de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt.		Structureel	€ 300.000	50%	€ 300.000
Niet-toegankelijke ICT-omgeving	- Outsourcing bij professionele partij - Intensieve inzet en scholing op databeveiliging/ informatiebeveiliging zodat kans op beveiligingsprobleem beperkt wordt. - Plan opstellen ter beveiliging systemen tegen hacks, virusaanvallen en datalekken		Incidenteel	€ 2.153.000	5%	€108.000
Eigen risicodrager personeel	Het toepassen van een goed werving en selectiebeleid, het blijven investeren in het opleiden en ontwikkelen van medewerkers en daarnaast werkt de ODBN met een flexibele schil.		Incidenteel	€ 500.000	25%	€125.000
Onrust in de wereld leidt tot prijsstijgingen	Goede prijsafspraken met leveranciers, monitoren ontwikkelingen		Structureel	€ 94.000	50%	€ 94.000
Ontbreken cao 2025	Monitoren ontwikkelingen		Structureel	€ 316.000	50%	€ 316.000
Niet halen declarabiliteit	Monitoren declarabiliteit, Sturen op declarabele uren, Bijsturen		Structureel	€ 723.000	50%	€ 723.000
TOTAAL RISICOPROFIEL ODBN OP PEILDATUM	**BEGROTING 2025**					**€ 1.735.000**

Afkortingenlijst

Aw	→	Aanbestedingswet
AB	→	Algemeen Bestuur
Arbo	→	Arbeidsomstandigheden
art.	→	Artikel
AVG	→	Algemene verordening gegevensbescherming
BBV	→	Besluit Begroting en Verantwoording
Bado	→	Besluit accountantscontrole decentrale overheden
BWS	→	Besluit Woning gebonden Subsidies
ISV	→	Investeringen Stedelijke Vernieuwing
BSBm	→	Bestuurlijke strafbeschikkingen milieu
BIO	→	Baseline Informatiebeveiliging Overheid
Boa	→	Buitengewoon opsporingsambtenaar
IOV	→	Brabantse Interim Omgevingsverordening
BRZO	→	Besluit risico's zware ongevallen
Bizob	→	Bureau Inkoop en Aanbesteding Zuidoost-Brabant
C.q.	→	Casu quo
Cao	→	Collectieve arbeidsovereenkomst
CLO	→	Centric Leefomgeving
BBV	→	Besluit begroting en verantwoording
DB	→	Dagelijks Bestuur
DMS	→	Document Management Systeem
DSO	→	Digitaal Stelsel Omgevingswet
EU	→	Europese Unie
Fte	→	Fulltime equivalent
GEO	→	Geografisch
GGD	→	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
HR	→	Human Resources
HRM	→	Human Resource Management
ICT	→	Informatie- en Communicatietechnologie
I&O	→	Innovatie & Ontwikkeling
IGW	→	Informatiegestuurd werken
IBP	→	Interbestuurlijk Programma
ISV	→	Investeringssubsidie Stedelijke Vernieuwing
KPI	→	Kritieke prestatie-indicator
LHS	→	Landelijke Handhavingsstrategie
LHSO	→	Landelijke Handhavingstrategie Omgevingswet
Mba	→	Milieubelastende activiteiten
OMWB	→	Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant
MKC	→	MilieuKlachtenCentrale
N.v.t.	→	Niet van toepassing
NL	→	Nederland
OBM	→	Omgevingsvergunning beperkte milieutoets
ODBN	→	Omgevingsdienst Brabant Noord
OM	→	Openbaar Ministerie
ODZOB	→	Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant
PDCA	→	Plan-Do-Check-Act
ROK-T&H	→	Regionaal Operationeel Kader Toezicht en Handhaving
ROK-VV	→	Regionaal Operationeel Kader Vergunningverlening
RMB	→	Regionaal Milieu Bedrijf
RO	→	Ruimtelijke Ordening
ROK	→	Regionaal handhavings- en uitvoeringskader
RUD	→	Regionale Uitvoeringsdienst
SSiB	→	Samen Sterk in Brabant
SAM	→	Snelle afhandeling milieu
SiSa	→	Single information Single audit
SaaS	→	Software As A Service
SPUK-IBP	→	Specifieke Uitkering Interbestuurlijk Programma
SPUK-THE	→	Specifieke Uitkering voor Toezicht en Handhaving Energie
V&R	→	Vermijdings- en reductieprogramma
VGBA	→	Verordening gedrags- en beroepsregels accountants
ViO	→	Verordening inzake de onafhankelijkheid
VUE	→	Versterkte Uitvoering Energietoezicht
VPB	→	Belastingplicht voor de vennootschapsbelasting
VTH	→	Vergunningverlening, toezicht en handhaving
Wabo	→	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
WAB	→	Wet arbeidsmarkt in balans
Wbb	→	Wet bodembescherming
Wet FIDO	→	Wet financiering decentrale overheden
Wnb	→	Wet natuurbescherming
WNT	→	Wet Normering Topinkomens
Woo	→	Wet open overheid
Wta	→	Wet toezicht accountantsorganisaties
WW-uitkering	→	Werkloosheid uitkering
ZZS	→	Zeer Zorgwekkende Stoffen

Vragen over de Programmabegroting 2025?

Neem gerust contact op met de ODBN.

www.odbn.nl

Victorialaan 1
5213 JG 's-Hertogenbosch
Telefoon: 088 7430 000
E-mail: info@odbn.nl

Omgevingsdienst Brabant Noord